This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, November 14, 1995

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (2385) 1995 LAPKRITIS-NOVEMBER 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Lygiateisiškumas

Daug nesutarimų ir sumaišties pasidaro, kai neišlaikoma pusiausvyra tarp **duoti ir gauti.** Vakarų demokratiniuose kraštuose, ypač Šiaurės Amerikoje, žmogus yra centre – jo teisės įstatymais apsaugojamos. Bet turbūt niekur nėra tiek reikalavimų kiek čia.

LYGIATEISIŠKUMO klausimas – kasdieninis. Nėra dienos, kad apie jį kas nors nerašytų. Diskriminacijos, skriaudų, rasizmo, lygybės temomis laiškų ir straipsnių pilna didžioji spauda. Tų reikalų svarstymams – televizijos laidų kiek tik kas nori. Iš tikrųjų problemos gana painios, nes per daug įvairiai ir skirtingai į jas žiūrima. Viskas sumetama tarsi į vieną maišą, ir ieškok ko kam reikia. Pavadinimas vienas, o dalykai keli. Ir gretinami jie, lyginami, rikiuojami šalia vienas kito. Štai žmogaus darbštumas, jo išsilavinimas, fizinis pajėgumas, atsakomybė, patirtis bei kultūringumo laipsnis painiojami su nieko bendro neturinčiais dalykais – žmogaus išvaizda, lytimi ar amžiumi. Ta painiava apsunkina daryti rimtus ir teisingus sprendimus, dėl kurių ir susidaro amžini nepasitenkinimai, skamba griežti reikalavimai, telkiasi jausmingos ir viešos demonstracijos, steigiasi žmogaus gynimo organizacijos, kaltinama valdžia kaip visų neteisybių globėja. Ir kokią valdžią berinktum – vis tas pats. Taip neįučiomis krypstama į rėžiantį savanaudiškumą, gal net anarchiją, nes – jei man negerai, tai viskas negerai. Prarandama ir menkiausio mąstymo galia, kuri bent šiek tiek leistų suprasti, kad jokia valdžia niekada neįstengs įtikti visiems. Gyventojai įpratę įvairiausiomis progomis skelbti, kad jie esantys mokesčių mokėtojai ir dėl to turi būti atitinkamai valdžios traktuojami. Tai tiesa, tik šitoje vietoje, sąmoningai ar ne, prasilenkiama su paprasčiausia taisykle: mokesčiai neturi perkamosios galios. Mokesčius moka žmonės ir tuose kraštuose, kuriuose laisvių ir teisių samprata yra visai kitokia.

VISUOMENĖ, kaip margas ir įvairiaspalvis žmonių junginys, jei ji dar jaučia atsakomybę dėl savo vaikų ateities, jeigu jai dar ne vistiek kas bus po jų, negali būti vien tik reikalaujanti minia, pasiruošusi viską iki dugno išsemti. Nerami visuomenė panaši į plūduriuojantį laivelį, kuriam būtinai reikalinga pusiausvyra norint, kad jis neapvirstų. O tokią pusiausvyrą palaiko reikalavimų ir įsipareigojimų derinys. Lygiateisiškumo reikalavimai turi būti pagrįsti įsipareigojimais – juo daugiau reikalavimų, juo daugiau ir įsipareigojimų. Duoti, kad gautum – tai vienintelis teisingas pagrindas vienodai pajėgių, lygiateisiškumo siekiančių žmonių visuomenėje. Tą principą turėtų paremti ne tik valstybių įstatymai, bet ir paprasčiausia nuovoka, kad visuomenėje į išlaikytinių grupę nepatektų tinginiai, įvairūs kitokie parazituojantys "gudragalviai" bei diskriminacijos šūkiais prisidengusios nuolatinių nenuoramų grupės, ieškančios dėmesio daugiau negu darbo. Lygiateisiškumas darbo atžvilgiu neturėtų būti apsprendžiamas žmonių grupiniu priklausymu, bet visiškai atskirai težiūrint tik į dirbančioje sugebėjimus bei atliekamo darbo rezultatus. Jei šito nėra, tada skriaudžiami sąžiningai dirbantys žmonės, išnaudojami "lygybę" išsikovojusių rėksnių. Taip atsiranda ir antrasis diskriminacijos galas, nė kiek nemenkesnis už pirmąjį. Gerai, kad vis daugiau pasigirsta balsų, pasisakančių už teisingesnį lygiateisiškumo supratimą. **Č.S.**

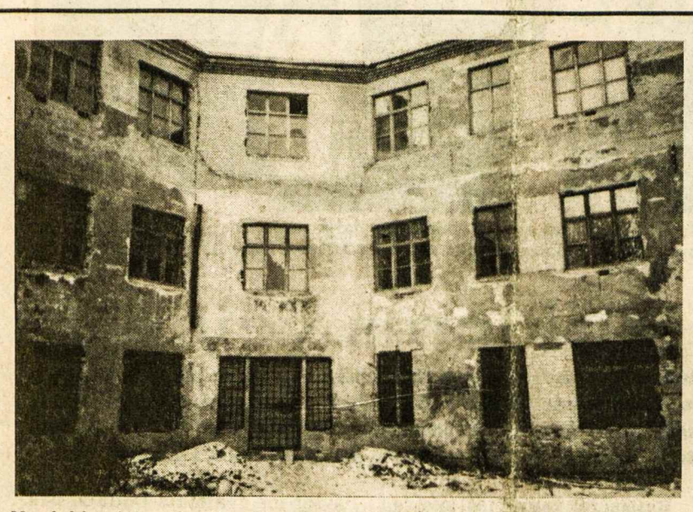

Naujai įsteigtos jėzuitų gimnazijos Vilniuje centrinis įėjimas 1994 m. gruodyje

Savaitė Lietuvoje

Derybose nepadaryta pažangos

Spalio 26 d. Maskvoje baigėsi Lietuvos ir Rusijos trijų dienų derybos dėl valstybinės sienos ir ekonominės zonos Baltijos jūroje nustatymo, praneša BNS. Lietuvos diplomatinių šaltinių žiniomis, derybose nepasiekta konkrečių susitarimų, išskyrus įsipareigojimą tęsti derybas toliau. Šalių pozicijos nei suartėjo, nei paaštrėjo. Lietuvos delegacijai vadovavo užsienio reikalų ministerijos sekretorius R. Šidlauskas.

Policijos darbuotojų trūkumas

ELTOS skelbimu, savo pranešime apie vidaus reikalų ministerijos kadrų problemą ministeris R. Vaitiekūnas tvirtino, kad "vyksta apsivalymas nuo nesąžiningų darbuotojų". Nuo š. m. sausio iki rugsėjo mėnesio buvo priimta 2515 pareigūnų, atleisti 1467. Dar reikės samdyti apie 1000 darbuotojų.

UR ministeris Briuselyje

BNS pranešimu, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys Briuselyje susitiko su Hans van der Broek, Europos sąjungos įgaliotiniu, atsakingu už ES ryšius su Rytų ir Vidurio Europa bei ES bendrą užsienio ir saugumo politiką. Jie pasirašė Europos komisijos delegacijos Vilniuje steigimo sutartį. Atidarymas turėtų įvykti dar prieš metų pabaigą.

Belgijos karališkajame tarptautinių santykių institute P. Gylys skaitė paskaitą apie Lietuvos užsienio ir saugumo politiką.

Spalio 31 d. jis dalyvavo Europos sąjungos (15 pilnateisių valstybių–narių, 11 nepilnateisių) užsienio reikalų ministerių suvažiavime Liuksemburge, kur Baltijos kraštų atstovai dalyvavo pirmą kartą. Pagrindinės susitikimo temos buvo ES PHARE programos perspektyvos, taikos atkūrimas buv. Jugoslavijoje, taikos procesas Artimuosiuose Rytuose, ES ir JAV ryšiai.

Bankų sutartis

ELTA skelbia, kad Lietuvos ir Ukrainos bankų sąjungos Kijeve pasirašė sutartį dėl informacijos susikeitimo apie finansinę ir bankų būklę, pinigų reformos patirtį, tarpusavio pagalbą bei tarpininkavimo paslaugas steigiant bankų atstovybes. Lietuvos komercinių bankų sąjungos pirmininko Eduardo Vilkelio teigimu, šios sutarties sudarymui pradžią davė Lietuvos ir Ukrainos prezidentų susitikimas praėjusį pavasarį.

Latvija pasirašė sutartį

BNS skelbia, kad Latvija pasirašė sutartį su JAV firma AMOCO ir švedų bendrove OPAB dėl naftos ieškojimo Baltijos jūroje, galinčio atnešti Latvijai apie bilijoną dolerių pelno. Lietuvos užsienio reikalų ministerija reagavo ambasadoriaus Latvijai Rimanto Karazijos atšaukimu iš Rygos bei protesto notos įteikimu Latvijos nepaprastam ir įgaliotajam ambasadoriui Lietuvoje Albertui Sarkaniui. Lapkričio 2 d. pranešta, kad abiejų kraštų ministeriai pirmininkai sutarė siųsti delegacijas į Rygą susipažinti su pasirašyta sutartimi. Latvijos vyriausybės vadovas M. Gailis tvirtino, kad žvalgyba Baltijos jūroje nebus pradėta, kol nepasirašyta sutartis su Lietuva.

Lankėsi estų delegacija

Spalio 30 – lapkričio 1 d.d. Lietuvoje lankėsi Estijos seimo delegacija, kuri atvyko pasitarimams su Lietuvos parlamentarais dėl dvišalio bendradarbiavimo, ruošiantis stoti į Europos sąjungą, pranešė BNS. Delegacija susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, ministeriu pirmininku Adolfu Šleževičium, lankėsi Kaune spalio 31.

LDDP suvažiavimas

Spalio 28 d. Vyriausybės rūmuose Vilniuje įvyko ketvirtasis LDDP suvažiavimas, kuriame dalyvavo 436 atstovai, rašo "Lietuvos rytas". Suvažiavime buvo priimti statuto pakeitimai, rezoliucijos bei programa, kuri bus siunčiama suderinimui į Socialistų internacionalą.

Nutarta, kad partijos nariai, turintys skirtingas nuomones nuo daugumos gali laisvai jas išsakyti, reikalauti svarstymo. Nariai šalinami už programos bei statuto nesilaikymą bei už elgesį, žeminantį partijos vardą. Patvirtinta buvo rezoliucija reikalaujanti, kad net iš dalies pasitvirtinus narių apkaltinimams dėl korupcijos, jų elgesys bus "griežtai ir principingai įvertintas iki pašalinimo iš partijos".

Nustatyta, kad ne mažiau kaip 50% valstybinio biudžeto lėšų bus skiriama socialinėms problemoms, siekiant, kad iki kitų metų pabaigos minimalus mėnesio atlyginimas būtų ne mažesnis kaip 300 litų, pensija ne mažesnė kaip 130 litų.

Tėvynės sąjunga skelbs pajamas

Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) praneša, kad visi TS(LK) priklausantys visose valdžios institucijose dirbantys pareigūnai, taip pat ir seimo nariai pasibaigus metams, deklaruos savo pajamas taip, kaip buvo numatyta seimo ir 1993 m. gruodžio mėn. priimta, nors prezidentas atmetė įstatymą dėl valdininkų pajamų ir turto paskelbimo. TS(LK) aiškina, jog šis įstatymas "be kita ko neleis ir skubiai perregistruoti keblumų sukeliančio turto tėvų, vaikų, ar kitų giminaičių vardais". Tikimasi, kad "jei konservatoriams pasiseks įvykdyti šiuos savo ketinimus, antikorupcinė kartelė Lietuvoje gerokai pakils. Tai negalės neatsiliepti ir likusios kadencijos dalies LDDP politikai bei, žinoma, rinkimams". **RSJ**

Iš pelenų kylantys žiburėliai

Sovietmečiu Lietuvoje geriausiose mokyklose galėjo mokytis tiktai partiečių vaikai, apdovanoti įvairiomis privilegijomis. Dabar atsiranda naujos galimybės visų vaikams, kai atsisteigė jėzuitų gimnazijos Kaune ir Vilniuje

POVILAS ŽUMBAKIS, Čikaga

Netrukus po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Čikagoje lankėsi visa eilė Sąjūdžio veikėjų, jų tarpe M. Laurinkus ir R. Ozolas. Mūsuose tai buvo didelė šventė. Mes džiaugėmės tautiečių drąsa, pasiryžimu. Visus priėmėme atviromis rankomis. Visi buvo mums mieli, savi. Kadangi svečių buvo gan daug, didžiųjų renginių organizatoriai nerado vietos pasireikšti "smulkesniems" veikėjams, tad mes pakvietėme M. Laurinkų ir R. Ozolą susipažinti su mūsų "liaudimi".

Mus labai nustebino gan liūdnos svečių nuotaikos. Įstrigo R. Ozolo atsakymas į klausimą: "Kiek laiko truks, kol lietuviai atsikratys sovietinio palikimo, suterštų širdžių?" R. Ozolas atsakė, jo nuomone, tik tie, kurie pradeda lankyti mokyklas po nepriklausomybės atstatymo, tegalės nesuteptai ir blaiviai galvoti.

Nustebome. Nejaugi tie, kurie tiek kentėjo, tiek metų buvo prispausti okupantų, negalės atsikratyti sovietinio galvojimo, ydų? Praėjus penkeriems metams tas R. Ozolo atsakymas tampa vis realesniu. Tuomet net negalėjome pagalvoti, kad tauta išsirinktų buvusiuosius valdyti kraštą. Buvo sunku įsivaizduoti, kad mūsų žmonės, tautiečiai, leistų gaujoms užvaldyti gatves ir valdžios koridorius. Ne, ne Lietuvoje... Šių blogybių galėjome tikėtis Rusijoje, gal Lenkijoje, bet tik ne Lietuvoje!

Deja, taip atsitiko. Pesimistinis svečio žodis buvo taiklus. Šiandien retai teišgirstame gerų žinių iš Lietuvos. O žinių netrūksta. Gauname jų daugiau negu spėjame skaityti. Tik gaila, kad dauguma tų žinių yra liūdnos. Lietuva kenčia pookupacinę traumą, teikiančią skausmą, kuris gali ją priblokšti.

Sklinda liūdnos žinios net iš tarptautinių organizacijų, kurios Lietuvoje mato nusikaltėlių perteklių, valdžios supuvimą, savanaudžiavimą, spaudos ir kitų laisvių varžymą. Ir apskritai apibūdina Lietuvą kaip pakrikusią Pietų Amerikos ar Afrikos "džiunglių respubliką".

Kalbėdamas apie liūdną posovietinę krašto padėtį, svečias turėjo vilties iš jaunosios kartos. Taip, mūsų žmonės gali prisikelti. Ateitis priklauso nuo jauniausios kartos. Yra tam sąlyga: jeigu ta karta nesušlubuos, nebus užkrėsta!

Ir štai pagaliau prašvito pora spindulėlių, kurie ir tarp pelenų žiba ir neša viltį. Prieš keletą savaičių Lietuvos spauda pranešė, kad po daugiau kaip 55-rių metų Vilniuje buvo atkurta Tėvų jėzuitų gimnazija! Jėzuitų, kurie pirmąją savo gimnaziją Lietuvoje įsteigė prieš 425 metus! Daugiau kaip 200 metų prieš Amerikos nepriklausomybę! Ir tai jau antroji gimnazija! Pirmoji atsikūrė Kaune prieš ketverius metus. Kauno jėzuitų gimnazija buvo įsteigta prieš 346 metus.

Nenuostabu, jog LDDP valdžia dar neduoda gimnazijos statuso naujai Vilniaus jėzuitų mokyklai. Buvę partiečiai, apsisagstę sovietinio "mokslo" diplomais, turi nuspręsti, ar jėzuitai sugebės auklėti moksleivius pagal "aukštą" jų partijos lygį! Jei nebūtų taip graudu, būtų tikrai juokinga. Jėzuitai, turintys daugiau kaip 400 metų patirtį įvairių pasaulio mokyklų administracijose, garsiausi pasaulio mokytojai ir auklėtojai, turi įtikinti sovietinius ponus, kad moksleiviai jų priežiūroje bus tinkamai auklėjami! Ar tai ne absurdas?

Ir tai ne vienintelis absurdas, ne vienintelė gėda Lietuvai. Tie patys diplomuoti sovietų ponai darė viską, kad tik nepasisektų jėzuitams atgauti savo mokyklos, savo pastatų. Jie ir neatgavo visų savo pastatų, tik dalį jų. (Kai kurie vienuolių namai dabar yra valdžios ponų giminaičių globoje! Nejaugi atiduosi pastatus savininkams, kai jei gali būti privatizuoti partiečių?).

Pastatai buvo grąžinti tokiame blogame stovyje, kad juose mokyti nebuvo galima. Apleistus, sugriuvusus pastatus valdžia grąžino, tačiau darė visokias kliūtis, kad tik neatsikurtų jėzuitų gimnazija.

Ir tai suprantama. Kuris buvęs komunistas, kuris nomenklatūrininkas - biurokratas norėtų matyti tikrą, ne partijos mokyklą? Mokykla, pagrįsta 2000 metų patirties principais, 400 metų auklėjimo metodais, o ne partijos lygmeniu? Partija savo jaunimą ruošė geriausiose mokyklose. Liaudies vaikai turėjo pasitenkinti antros, trečios rūšies mokyklomis.

Partiečiai vaikai (t.y. rinktinių partiečių) buvo ruošiami vykti į platųjį pasaulį skelbti komunistinės tiesos... Ir, žinoma, svarbiausia, neblogai pasipelnyti iš tų kelionių. Tai buvo kiekvieno partiečio svajonė: išvykti į užsienį ir parsivežti gėrybių į sovietinį "rojų". Reikia tik pasižiūrėti, kieno vaikai mokėjo anglų kalbą 1990-siais? Kieno vaikai buvo lankę Vakarų universitetus? Suvažiavimus? Pakeliavę, pastudijavę, pasipelnę?

Aukštieji partijos vadai su savo draugais išsidalinę partijos iždą ir privatizavę Lietuvos turtą žinojo, jog, norint pratęsti privilegijuotą savo šeimos gyvenimą, yra būtina duoti savo vaikams geriausią išsilavinimą. Kitaip jie negalės patekti į užsienio tarnybas, akademinį pasaulį ir minkštas nomenklatūros vietas. Savo vaikams jie nepavydėjo nieko. Tai darydami jie skriaudė visus kitus krašto gyventojus, kurių vardu partija veikė. Daugiausia nukentėjo tie, kuriems Leninas-Stalinas-Sniečkus pažadėjo saulėtą rytojų!

Ir šiandien partiečių-biurokratų vaikai važinėja po Ameriką ir Europą. Jiems yra atviros durys nuo senų laikų. Išlaikydami tas privilegijuotas pozicijas savo vaikams, partiečiai stengiasi, kad didžioji dauguma vaikų Lietuvoje būtų nuskriausta. Nes juk jeigu visi išsilavins, ko gi bus vertos tos privilegijos? Kaip išsilaikys jų vaikai, jeigu bus lygybė?

Mokslo dėka Lietuvos jaunimas gali išlyginti 50 metų darytą skriaudą jų šeimoms! Savo pastangomis, gavęs progą, jaunimas gali pats atsidaryti duris į pasaulį. Nereikia privilegijų. Nereikia partijos. Reikia tik lygios galimybės į mokslą, pastangų ir daug ištvermės.

Partija turi pagrindo susirūpinti dėl jėzuitų mokyklų. Mat jos turi tai, ko neturėjo net pačios geriausios partinės mokyklos, auklėtojus, kurių pasaukimas yra mokyti jaunimą su meile. Tai būtent auklėjimas, kurio pagrindas yra ne tuščia marksistinė pseudofilosofija, partijos tradicijos, krikščioniška teologija ir filosofija.

Nesvarbu, kiek kliūčių darys valdžios biurokratai – ideologai, esu įsitikinęs, kad šios mokyklos bus įvertintos tėvų ir mokinių. Mes Vakaruose puikiai žinome, kaip galima spręsti apie mokslo lygį mokyklose. Reikia tik pažiūrėti į jų paklausą.

Atsidarius Kauno jėzuitų gimnazijai, dar buvo tuščių vietų, nes žmonės nežinojo, gal abejojo. Tie, kurie atsimena senas jėzuitų mokyklas, jau per seni patarti jaunimui. Bet, prabėgus trejiem metam, kandidatų skaičius į Kauno mokyklą gerokai viršija vietų skaičių. Ir tai tik pradžia. Vilniaus gimnazija gali priimti tik 320 moksleivių, o kandidatų, dar mokyklai neatsidarius, jau buvo per 400! Mokykla turės daugiau kaip 40 mokytojų, keletą jėzuitų (gaila, jų nėra daug).

(Nukelta į 2-rą psl.)

Vilniaus jėzuitų gimnazijos valgyklos pastatėlis 1994 m. gruodyje

KANADOS ĮVYKIAI

Nuotaikos po referendumo

Kanadiaečius nustebino Kvebeko nepriklausomybės referendume spalio 30 d. nepriklausomybės šalininkų pralaimėjimas vos vienu nuošimčiu. Tokio kvebekiečių nuomonės pasikeitimo niekas nebuvo numatęs. Juk pirmajame referendume 1980 m. gegužės 20 d. Kvebeko nepriklausomybę buvo atmetę 19% balsavusių kvebekiečių. To nenumatė net ir Kanados liberalų vyriausybės premjeras J. Chretienas, ilgokai ignoravęs šio svarbaus antrojo referendumo vajų, vengęs įsijungti Kvebeko liberalų ir jų vado Danielio Johnsono talkon.

Pajudėta buvo tik vajaus pabaigoje, kai Kvebeko separatistų bei jų vadų L. Bouchardo ir premjero J. Parizeau sparčiai augantį pirmavimą išryškino viešosios nuomonės tyrėjai. Tada, gindami Kanados federaciją, įsijungė ir jos ministeris pirm. J. Chretienas, kitų provincijų premjerai, politikai ir net Ontario gyventojai, suorganizavę masines demonstracijas Kvebeko centru laikomam Montrealy. Tarp jų buvo demonstrantų ir iš kitų tolimesnių Kanados provincijų, bet didžiausią dalį sudarė atvykėliai iš kaimyninės Ontario provincijos ir Toronto. Spalio dvidešimt septintosios vidudienį Montrealyje susirinko apie 150.000 demonstrantų, atvažiavusių automobiliais, pasamdytais autobusais, atvykusių traukiniais ir lėktuvais. Ši minia skatino kvebekiečius pasilikti Kanadoj, su Kvebeku kartu kurti bendrą ateitį. Po įspūdingos demonstracijos jos dalyviai tą pačią dieną grįžo namo. Prancūziškoji Kvebeko spauda stengėsi sumažinti dalyvių skaičių ir sumenkinti demonstracijos įtaką referendumui.

Ištikimiausi federacinei Kanadai Kvebeko referendume buvo šiaurėje prie Hudson Bay gyvenantys eskimai ir cree (krii) genties indėnai, kuriems priklausantys dideli plotai Šiaurės-vakarų teritorijos administraciniu požiūriu buvo prijungti prie Kvebeko provincijos. Jiems betgi buvo palikta pilna nuosavybės teisė šiauriausiose tos žemės dalyse ir dalinė teisė arčiau Kvebeko sienos. Remiantis cree indėnų apskaičiavimais, Kvebekas už tų plotų parduodamus išteklius kasmet gaudavo apie tris bilijonus dolerių.

Nenuostabu, kad tų Kvebeko provincijos administruojamų plotų cree genties indėnai ir eskimai nutarė patys pravesti savo referendumą Kvebeko nepriklausomybės ir atsiskyrimo nuo Kanados klausimu. Tuose prie Kvebeko prijungtuose federacinės Kanados šiauriniuose plotuose nėra nė pilnų 20.000 indėnų ir eskimų. Jiems betgi teisiškai priklauso ten jų gyvenamos žemės plotai, sudarantys pusę visos dabartinės Kvebeko teritorijos. Neseniai išleista teisinė 500 pus-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje:

Lygiateisiškumas
Turi būti pusiausvyra tarp reikalavimų ir įsipareigojimų
Iš pelenų kylantys žiburėliai
Jėzuitai turi įtikinti valdžią, kad vaikai bus gerai auklėjami
Veiklos ateitį lems veikėjai
Darbingas KLB naujosios tarybos suvažiavimas
Kas kovoja dėl šventoriaus?
Sovietinio kolchozo pirmininkui pastatytas paminklas šventoriuje
Slapta siunta užkliuvo Lietuvoje
Įvykis, rodantis įsišaknijusį sovietinį mąstymą
Ašaros, dainos ir maldos Sibire
Išvarginti ligoniai vandens troško labiau kaip duonos
Jai dėkojo šimtai šokėjų
Tautinių šokių vadovės J. Matulaitienės pagerbimas Bruklyne
Kad iškvėptų bolševikinį tvaiką...
Pokalbis su klasikinės literatūros vertėju A. Dambrausku

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

Vokiečių spauda apie Kvebeką

KAZYS BARONAS, Vokietija

"Halloween yra dvasių diena, baisių gąsdinimų. Tai diena, kai kanadiečiai ir amerikiečiai užsideda kaukes, traukia peilius. Aišku, peiliai yra plastikiniai, o kraujas — tik dažai". Tokiais sakiniais dalis vokiečių spaudos pradėjo savo pranešimus apie balsavimo pasekmes Kvebeke.

"Spalio 31 d. buvo 'Halloween' diena" — rašo kelių vokiškų dienraščių bendradarbis M. Kniupfer iš Montrealio, "o dieną prieš tai prancūziškoje Kanados provincijoje įvyko referendumas". Toliau vokietis rašo, kad balsavimas lietė ne tik Kvebeko provinciją, bet ir visą Kanadą. Buvo jaučiama didelė įtampa. Gyventojai, stovėdami ilgoje eilėje prie apylinkių balsavimo durų, beveik nesikalbėjo. Tik pažindami vienas kitą, jie tyliai ištardavo vieną-antrą žodį. Šia tyla daug kas buvo pasakyta, nes kiekvienas žinojo, kad visame krašte, o gal net ir šeimose žiojėja didelis plyšys.

Uždarytos balsavimo durys. Visi Kanados gyventojai susėdo prie televizijos aparatų, nes balsavimas lietė visos Kanados likimą. Net 92% Kvebeko gyventojų dalyvavo balsavime, kai tuo tarpu 1980 m. jų buvo 83%. Kaimuose ar mažesniuose miesteliuose balsavimą laimėjo separatistai, o milijoninis Montrealis pasisakė "už" Kanadą. Apie 10 v. 40 min. vakaro televizija pranašavo pergalę Kanados šalininkams, o muzikinėse radijo stotyse nuskambėjo melodijos garsai: "It's the end of the world as we know it" — pasibaigė pasaulis, kokį mes jį pažįstame".

Separatistų didvyris Lucien Bouchard, nušluostęs prakaitą nuo kaktos, pasakė: "Mes buvome arti pergalės, tačiau nulėmė demokratija, kuri yra visko pagrindas".

Kanados ir JAV lietuviai televizijoje matė žymiai daugiau priešrinkiminio vajaus vaizdų, tačiau ir Vokietija politinėse žiniose daug vietos skyrė šiam reikšmingam Kanados įvykiui. Didingai televizijos ekrane atrodė "už Kanadą" įvykusi demonstracija Montrealyje: buvo matyti daugiausia aukštai iškeltos Klevo lapo vėliavos.

Vokietijos spauda taip pat pažymėjo, kad pergalę "už Kanadą" nulėmė po karo Kvebeke apsigyvenę ateiviai, stambūs pirkliai. Prie Kanados konsulato televizija parodė ilgą eilę gyventojų, norinčių pratęsti Kanados pasus ar gauti naujus. Vokiečių spaudos nuomone "Halloween" Kanadoje dar nėra praėjęs, jis tikrai dar pasikartos. Daug vietos, net keletą puslapių, Kvebeko balsavimui paskyrė Frankfurte spausdinamas angliškas dienraštis "International Herald Tribune".

Mano artimo dienraščio "Mannheimer Morgen" specialus korespondentas iš Montrealio lapkričio 2 d. rašė, kad svajonė įsteigti antrą Prancūziją amerikietiškoje erdvėje nėra mirusi, nes J. Parizeau "Le Quebec libre" žibintą perdavė naujai separatistų kartai.

Aišku, kad Kanadai reikalinga nauja konstitucija, suteikiant dar daugiau teisių provincijoms. Bet tai įmanoma bendru visų provincijų sutikimu. Kvebeką ir toliau valdys separatistai. Jie nenori naujo apartamento naujame daugiabučiame name. Jie nori savo krašto, savo nuosavo "chateau", priartėję kaip niekuomet prie savo tikslo. Jie kliudys kiekvieną Otavos žingsnį. Tačiau reikia džiaugtis, kad tokie įvykiai praeina be kraujo praliejimo tikroje demokratinėje valstybėje.

Nebuvo kraujo praliejimo, tačiau televizijoje mačiau rŕaušes Montrealyje. Vokiečio komentatoriaus pranešimu, jas išprovokavo tamsūs gaivalai, daužę krautuvių langus.

Iš pelenų kylantys žiburėliai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Valdžios susirūpinimą galima suprasti. Pasišventusių mokytojų mokslas ir auklėjimas, pagrįstas krikščioniškais principais, yra didesnis pavojus buvusiesiems negu bet koks ginklas! Jie nesugebėjo tų pačių jėzuitų leidžiamos "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" uždaryti per tiek metų, tai kiek žalos gali padaryti šimtai jų dvasia išauklėtų tautiečių?

Valdžios ponams ir jų draugams yra tik viena išeitis: bandyti įrašyti savo vaikus į tas jėzuitų mokyklas, kad neatsiliktų nuo neprivilegijuotųjų, kurie pirmą kartą po 45-rių metų turės galimybę lygiai konkuruoti – be privilegijų! Žinoma, visiems norintiems ten mokytis yra tie patys reikalavimai... Tai ne partinė mokykla... Nepanašios tos mokyklos į kai kurias Lietuvos profesines mokyklas, į kurias patekti reikia daugiau pažinčių ir kyšių nei talento. Pateks tik tie, kurie atsiduos mokslui... Privilegijos liks už durų, įstojus į mokyklą. Iš mokyklos išeis išauklėtas žmogus.

Partiečiams liks tik vienas rūpestis: kas bus, kai jų vaikai išsilavins be partijos priežiūros? Ar jie seks tėvelių numintais Sniečkaus takais? Ar jie toleruos nešvarius tėvelių pinigus? Neteisėtas privilegijas? Čia glūdi pavojus.

Mums, užsienio lietuviams, kurie esame susipažinę ir vertiname jėzuitų auklėjimo metodus ir pasiaukojimą, visa tai yra vilties ženklai. Iš sovietinių pelenų.... Kaune ir Vilniuje... po ilgos pertraukos, po neišpasakytų kančių ir skriaudų sužibo du maži, bet ryškūs žiburėliai.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

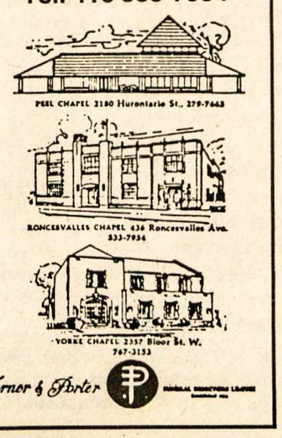

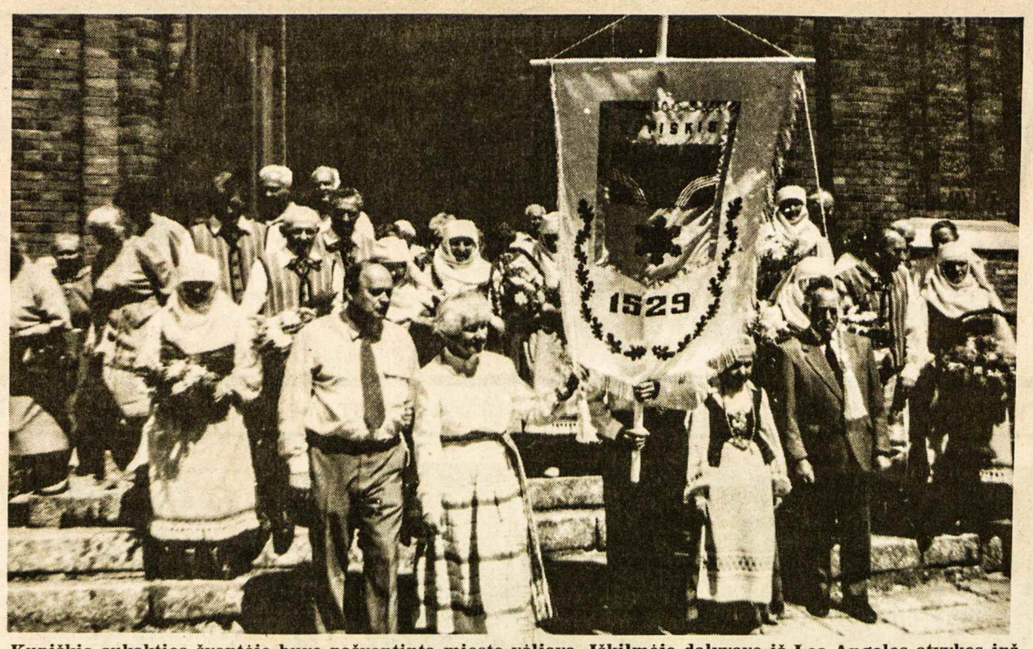

Kupiškio sukakties šventėje buvo pašventinta miesto vėliava. Iškilmėje dalyvavo iš Los Angeles atvykęs inž. VYTAUTAS ČERNIUS, buvusio Lietuvos ministerio pirmininko generolo JONO ČERNIAUS sūnus (pirmas iš kairės) Nuotr. H. Paulausko

Veiklos ateitį lems veikėjai

Kanados lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavimas, apsvarstęs visą eilę veiklos klausimų, išrinkęs naują valdybą bei revizijos komisiją. Suvažiavime dalyvavo PLB valdybos pirm. inž. Bronius Nainys, Lietuvos ambasados Kanadai reikalų patikėtinis Jonas Paslauskas, tautinių šokių šventės rengėjų komiteto pirmininkė Jūratė Budrienė. Lietuvos tremtinių paramai paskirta $24.000

Naujai išrinktos Kanados lietuvių bendruomenės XVI tarybos pirmoji sesija įvyko Anapilyje, Mississaugoje, lapkričio 4 ir 5 d.d. Šis metinis renginys, nors mažai tesiskiriantis nuo praėjusių, liudijo KLB gyvastingumą, narių domėjimąsi jos būkle bei tęstinumu. Visi įvairių sričių pranešimai bylojo, jog lietuviška veikla gyvuos tol, kol jos nariai aktyviai domėsis, imsis konkretaus darbo – organizuoti, dalyvauti, aukoti bei aukotis lietuvybės išlaikymui Kanadoje.

Suvažiavime dalyvavo 46 rinkti nariai, 19 pirmininkų ir atstovai iš apylinkių, 8 Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovai, 4 buvę pirmininkai. Anapilio parapijos klebonui kun. Jonui Staškui sukalbėjus invokaciją, susirinkusius trumpai sveikino Lietuvos ambasados Otavoje reikalų patikėtinis Jonas Paslauskas, Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas, Kanados lietuvių fondo pirmininkas Paulius Kuras, Tautos fondo atstovas Kanadoje Bruno Laučys, svečias iš Lietuvos majoras A. Dudavičius.

Valdybos pranešimai

KLB pirmininkas Alg. Vaičiūnas savo pranešime priminė klausytojams, kad stipriai vienytumės, jei Lietuvą vėl užkluptų karinė krizė, skatino visus imtis realių darbų puoselėjant lietuvišką kultūrą, kuriant mūsų gyvenamam krašte lietuvybės salą, kurioje galime jaustis vieningi ir stiprūs. Baigdamas savo kadenciją, jis padėkojo visiems valdybos nariams, raštinės vedėjai Liucijai Našlėnienei, jos talkininkei E. Stepaitienei, visoms institucijoms bei asmenims, padėjusiems vykdyti valdybos veiklą.

Iždininkės Julijos Adamonytės pateiktais duomenimis, iki finansinių metų galo (rugpjūčio 31 d.) KLB pajamos siekė $522,902. Iš šios sumos, aukų buvo $228,787 (asmeninės), $57,052 paaukota organizacijų. Solidarumo įnašų surinkta $4,932 – beveik dukart tiek, kiek pernai ($2,970). Išlaidų būta $487,456. Iš jų didžiausią dalį sudarė humanitarinė pagalba Lietuvai – $269,893. Iždе liko $35,446.

Finansinę padėtį patvirtino revizorius B. Nayman, kaip reikalauja Kanados valdžia, ir revizijos komisija (K. Deksnys, B. Mačys, G. Skaistys), kuri, baigdama kadenciją, padėkojo iždininkei už pavyzdingą darbą ir patarė sekančiai valdybai vengti didelių telefoninių išlaidų bei painiavų dėl pakvitavimų. Vėliau suvažiavimas pritarė, kad B. Nayman ir toliau būtų samdomas revizijos reikalams.

Humanitarinės pagalbos komisijos veiklą apibūdino A. Vaičiūnas, perskaitydamas pirmininkės Vilijos Gačionytės pranešimą. Praėjusiais metais į Lietuvą buvo pasiųsti du talpintuvai knygų bei gydymo priemonių. Neseniai Kanados valdžia paskyrė Walter Kudrik tarpininkauti šalpos siuntimo reikalais, bus įsteigtas komitetas Lietuvos sveikatos ministerio žinioje.

Baltiečiai, jaunimas, sportas

Joana Kuraitė-Lasienė, valdybos vicepirmininkė, visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė, pranešė, kad Baltiečių federacijos veikla blėsta, o Baltiečių vakaras Otavoje neįvyko, nes numatyta data sutapo su Kvebeko referendumu ir dėl to buvo atšauktas. Buvo įsteigta nauja Rytų ir Vidurio Europos bendruomenių taryba, kuri rinksis svarstyti ŠAS (NATO) plėtotės ir kitų reikalų. Ji priminė, jog pernai prašyta nustatyti ateities gaires, KLB taryba išryškino lietuvybės išlaikymo, tuo pačiu ir Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimo svarbą, tačiau ji perspėjo, jog pavojingas būtų Bendruomenės įsitraukimas į vidinę Lietuvos politinę veiklą; KLB turėtų likti nepolitine.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Matas Stanevičius pateikė apžvalgą KLJS praėjusių metų veiklos, kuri buvo vykdoma pagal 1994 m. nutarimus. Vienas įdomesnių jos veiklos užmojų bus įsteigimas "infotinklo" studentams apie įvairias karjeras. Taipgi rengiamos Lietuvių jaunimo dienos, prasidedančios 1995 m. gruodžio 26 d., kuriose norima suburti lietuvių kilmės jaunimą ne tik socialinio bet ir kultūrinio pobūdžio renginiuose.

Po daugelio metų pertraukos KLB suvažiavime buvo išklausytas sporto veikėjų pranešimas, kurį nuoširdžiai ir išsamiai pateikė ŠALFASS pirmininkas Audrius Šileika, pabrėždamas įvairių sporto šakų svarbą telkiant ypač mišrias šeimas ar šiaip atitolusius lietuvius.

Švietimas, vaikų šventė

Lituanistinio švietimo būklę Kanadoje apibūdino komisijos pirmininkė Giedra Paulionienė, pateikdama lituanistinių mokyklų statistiką. Atliktų darbų sąraše buvo 1995 m. pavasarį surengtas mokytojų suvažiavimas, išleistas mokyklų metraštis, mokiniams sąsiuviniai "Darius ir Girėnas" bei "Senovės lietuviškas kaimas". Komisijos priežiūroje buvo vykdoma "English to the Baltics" (ETB) projekto antroji dalis, aukų rinkimas Vasario 16-tosios gimnazijai Vokietijoje. Užsimota 1996 m. remti trečiąją ETB pedagogų stažuotę Lietuvoje, išleisti metraštį, vaidinimų leidinėlį bei dainorėlį mokykloms.

Vaikų šventės rengėjų komiteto pirmininkė Rasa Kurienė padarė išsamų pranešimą apie šio įvykio siekius, nuotaikas ir pasisekimą. Šventėje, kurios sąmata siekė $25,000, užsiregistravę buvo 370 vaikų iš 190 šeimų. Baigiamasis koncertas sutraukė 600 žiūrovų. Stambieji šventės mecenatai buvo: Anapilis, Kanados lietuvių fondas, "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvai, Lukoševičių bei Čepaičių šeimos, Delhi-Tillsonburg bei Londono LB apylinkės ir "Big V" vaistinių firma. R. Kurienė padėkojo jiems ir rengėjų komitetui, Klivlando vaikų choro vadovei Ritai Kliorienei. Baigdama ji pasiūlė veikloje išryškinti lietuvišką šeimą, jos visuomeninį ugdymą ir švietimą įvairiais būdais, pvz. vaikų (šeimos) švenčių rengimu, stovyklų praturtinimu, kultūrinių žinovų atsilankymu, planingu vadovų paruošimu.

Muziejus, fondai

Dr. Rasa Mažeikaitė, KL muziejaus-archyvo vedėja, padėkojo šios institucijos rėmėjams, primindama, kad ten sutelkta daug lituanistikos mokytojams naudingos medžiagos. Šiais metais dažniau rengiamos meninės parodos. Jos teigimu, muziejumi domisi nemažai vaikų, kurie atsiveda tėvus pasižiūrėti įvairių ten esamų istorinių rodinių. Ji pasiūlė apylinkėms "įamžinti" savo vardą paaukojant muziejui vitriną, lentynas ar kitus reikalingus įrengimus.

Kanados lietuvių fondo tarybos pirmininkas Paulius Kuras savo pranešime išreiškė pasitenkinimą fondo kapitalo pasiektu lygiu ($2,200.000), nors jo augimas sulėtėjęs. Šiais laikais itin svarbūs esantys palikimai. Bendruomenei jis palinkėjo planingai ruoštis ateities pokyčiams, rūpintis jaunesniąja karta (kuri sudaro daugiau kaip 50% KLF valdybos ir tarybos).

Apie Tautos fondo veiklą Kanadoje porą žodžių tarė atstovas Bruno Laučys, teigdamas, kad atstovybė veikia savarankiškai, mažu biudžetu, nesiunčia lėšų į JAV. Buvo prisidėta prie traktorių vajaus, dr. Kučinskienės kelionės į konferenciją Vankuveryje, Vilnijos draugijos veiklos.

Tautinių šokių šventė, PLB seimas, tremtiniai

Po pietų pertraukos X Tautinių šokių šventės, įvyksiančios 1996 m. liepos 6 d. Čikagoje, organizacinio komiteto pirmininkė Jūratė Budrienė pateikė informaciją apie šventės ruošą, kuria rūpinasi 27 narių komitetas. Šventėje tikimasi dalyvaus 2,000 šokėjų, viena grupė iš Lietuvos. Bus leidžiamas ir jubiliejinis leidinys. Baigdama J. Budrienė siūlė apylinkėms aktyviai remti TŠŠ ruošos darbus dalyvavimu, informacijos skleidimu, skelbimais leidinyje ir ansamblių rėmimu.

Iš JAV atvykęs PLB pirmininkas Bronius Nainys apibrėžė savo valdybos rūpesčius, išryškindamas Lietuvos pilietybės klausimą, ateinančiais metais įvyksiančio seimo rŕuošos reikalus. Programos sudarymui vadovauja I. Lukoševičienė. Vietovė dar nenustatyta. Iškilus siūlymui šiuo reikalu pasisakyti, KLB tarybos nariai balsų dauguma išreiškė norą, kad PLB seimas įvyktų išeivijoje.

Pranešimą apie valdybos pradėtą svarstyti bendruomenės žinyno projektą perskaitė J. Kurienė-Lasienė. Dr. Rasai Mažeikaitei pavesta toliau ištirti tokio leidinio paruošimo galimybes.

Po apylinkių pranešimų, dėl kurių buvo tik keletas pastabų, papildančių raštiškus pranešimus, vyko diskusijos įvairiais klausimais. Vienas svarbiųjų siūlymų buvo Vytauto Biretos, buv. Pagalbos Lietuvai fondo pirmininko, šio fondo $24,000 likutį paaukoti Lietuvos tremtinių namų remontui. Susirūpinta dėl Kanados LB atstovų paskyrimo ir dalyvavimo X TŠŠ ruošos komitete. Kiti siūlymai vėliau buvo įtraukti į suvažiavimo nutarimus, kurie bus išspausdinti atskirai.

Baigminis posėdis

Šeštadienio sesijos programa baigėsi apie 5 v.p.p., dalyviai pasiliko vaišėms ir pašnekesiams. Sekmadienio rytą po 9.30 v.r. Mišių visi susirinko toje pačioje Anapilio parodų salėje ir nedelsdami priėmė nominacijų komisijos (dr. M. Uleckienė, J. Krištolaitis, Joana Kuraitė-Lasienė) pateiktą kandidatų sąrašą į KLB valdybą: Algirdas Vaičiūnas, Julija Adamonytė, Virginija Zubrickienė, Leonas Ehlers, Kazimieras Deksnys, Marytė Balaišytė, kun. Edis Putrimas ir Natalija Liačienė. Revizijos komisijon įėjo Česlovas Kuras, Juozas Krištolaitis ir Vida Stanevičienė. Garbės teismui Montrealio apylinkėje bus surasti 5 tarybos nariai.

Nutarimų komisija pateikė iš suvažiavimo diskusijų kilusius pasiūlymus naujai valdybai. Nors buvo pareikšta, kad kai kurie nutarimai kartojasi, o kiti nėra pakankamai konkretūs, vis dėlto pripažinta, jog tarybos pareiga yra nustatyti valdybai tam tikras gaires, pabrėžiančias tarybos nuomonę dėl įsidėmėtinų veiklos sričių ir polinkių. Tarybai priėmus 19 nutarimų, komisijos nariai – Arūnas Staškevičius, Rasa Kurienė ir Ramūnė Jonaitienė užbaigė savo darbą. Valdybos pirmininkas Alg. Vaičiūnas padėkojo suvažiavimo rengėjams ir rėmėjams, tarybos nariams ir svečiams už dalyvavimą. Suvažiavimas baigtas 1.00 v.p.p. Tautos himnu. Prieš atsisveikinant dar pasitiprinta prie vaišių stalo. **RSJ**

Kas kovoja dėl šventoriaus?

Tie, kurie sovietmečiu Lietuvoje persekiojo "religinių prietarų" skleidėjus, dabar veržiasi į šventoves ir savo raudonuosius draugus laidoja šventoriuje

DR. RŪTA GAJAUSKAITĖ, Vilnius

Paskelbėme Lietuvos nepriklausomybę, kreipėmės į Lietuvos žmones, kad nebendradarbiautų su KGB, atlaikėme tankus ir sulaukėme pasaulio pripažinimo, išlydėjome paskutinį sovietinį kareivį iš Tėvynės. Galėtume ramiai dirbti valstybės atkūrimo darbą. Pagerbėme ir perlaidojome šventinton žemelėn žuvusius savo didvyrius bei kankinius, kad galėtų jie amžiais ramiai ilsėtis. Bet...

Kažkam reikia triukšmo, netvarkos ir rietenų. Kažkam paranku tarpusavio susipriešinimas, neapykanta ir kovos. Kažkas nori, kad ir taip sunkus Lietuvos nepriklausomybės kelias būtų dar sunkesnis bei širdžiai skaudesnis. Kažkas labai tiksliai apskaičiuotai kerta per švenčiausias vietas...

Krikštonys – mielas dzūkų kaimelis, garsėjantis visoje Lietuvoje gražia šventove. Labiausiai ją garsino du kunigai: kunigai-klebonai – J. Reitelaitis ir V. Vaičiūnas. Pirmasis ne tik pastatė šią gražią šventovę, šiandien tapusia kultūros paminklu, bet ir dirbo daugelį naudingų darbų: Lietuvos kalbininkai jį mini geru žodžiu, keli kaimai aplinkui naudojosi jo medicininėmis žiniomis. O ir parapijiečių sielovada buvo itin ryški.

Pasisekė Krikštonims ir antrą kartą, kai čia klebonu buvo paskirtas kun. V. Vaičiūnas – J. Zdebskio bendražygis leidžiant "Lietuvos Bažnyčios kroniką" sovietmečiu, kun. A. Svarinsko mokinys, išėjęs dvasininko mokslus kalėjime, pogrindžio seminarijoje, ištikimas J. Reitelaičio palikimo saugotojas. Savom rankom kun. V. Vaičiūnas atremontavo jau apleistą šventovę, iškirto šabakštynais apaugusį šventorių, įsteigė J. Reitelaičio muziejų. Parapijiečiai džiaugėsi atgimstančia šventove, noriai talkino klebonui ir plačiai jam atvėrė ne tik savo namų duris, bet ir širdis. Pradėjo lankytis šventovėje bei klebonijoje ir kaimo jaunimas.

Bet kažkam tai neparanku. Buvo lengviau dvasiškai nuskurdintus, fiziškai užguitus ir nugirdytus valdyti. Todėl kilo "į kovą", kaip keista, pedagogai! Kaip senais, sovietiniais laikais – su "religinių prietarų" skleidėju. Tačiau kaimas jau išdrįso pasakyti, kad atsisakys mokytojos paslaugų, o ne šventovės atnaujintojo. Taigi valstiečiai jau atskyrė grūdus nuo pelų, ir mokytoja labai krikščioniškai buvo nuraminta.

Tada kažkas metė antrą akmenį į šventovės pusę: vietos savivaldybė, pažeisdama net kelis įstatymus, nusprendė išskirti šventoriaus žemės dalį kapinėms praplėsti. Vėl užvirė aistros, tačiau valstybinių institucijų dėka ir vėl buvo atstatyta teisybė. Šiandien, kai Lazdijų savivaldybėje daugumą turi dešinieji, buvo rasta graži išeitis ir nutarta kapines pratęsti parko-sodo sąskaita.

Atrodo, visiems turėtų patikti atgulti amžinojo poilsio po beržais, nenuskriaudžiant nė vieno kaimyno, neatimant vilties atgauti čia pat esančią kaimo žemę. Bet ne. Ir vėl kažkas sukiršino žmones, surinko parašus, pasikvietė televiziją ir visai Lietuvai paskelbė naują "demokratijos" pavyzdį! Esą jų parašai daugiau lemia nei sanitariniai-epidemiologiniai reikalavimai, vienodai galiojantys visoje Lietuvoje. Jų parašai nubraukia ir kultūros paminklo apsaugines zonas. Jų parašai panaikina ir Bažnyčios turto grąžinimo aktą, pagal kurį grąžinamos žemės naudojimas dar labiau sugriežtėja. Čia leisti laidoti gali tik Kat. Bendrijos aukštosios institucijos. Tuo tarpu Krikštonių šventoriaus neatiduoda nei klebonas, nei Lazdijų dekanas, nei vyskupas.

Tačiau parapijiečiai toliau kurstomi, iškeliami jų nežinia kaip surinkti parašai aukščiau už Lietuvos valstybės įstatymus. Tai akivaizdžios anarchijos pavyzdys, dangstomas demokratijos vardu. Bet svarbiausia – kam to reikia? Kas taip labai nori būti palaidotas šventoriuje?

Atsakymą randame tame pačiame Lazdijų rajone, tik jau Rudaminos kaime. Čia šventoriuje pastatytas atminimo paminklas komunistui – buvusiam sovietiniam kolchozo pirmininkui A. Stakvilevičiui, taip pat pažeidžiant daugelį įstatymų. Paminklo pašventinime (?!) dalyvavo visa partokratinė viršūnė tiek rajoninė, tiek ir respublikinė su Č. Juršėnu priešakyje.

Nebuvo tik Rudaminos parapijiečių. Tų, kurie labai gerai atmena A. Stakvilevičių, bet niekaip neranda nė vieno nors menko, bet gero jo darbelio. To garbės įrodymo, kuris leistų pretenduoti būti po mirties pagerbtam šventoriuje.

Dabar Lazdijų savivaldybėje aiškinamasi, kas neteisėtai leido, suprojektavo ir statė bei mokėjo už tą paminklą. Lazdijų dekanatas svarsto Rudaminos klebono savivalę. O parapijiečiai – rengia kryžiaus žygį pas vyskupą.

Taigi kovos šventoriuje tęsiasi. Tai tik vieno rajono pavyzdys. Bet taip kunkuliuoja visa Lietuva. Kiekvienoje organizacijoje, ar tai būtų tikybinė bendruomenė, ar partija, vyksta griaunamasis darbas. Šiandien jau suskaldyta ir Lietuvos laisvės lyga, ir žalieji į kelias dalis. Ten, kur nepavyko suskaldyti – dvigubino. Taip šalia Lietuvos krikščionių demokratų partijos buvo įsteigta Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga – žmonėms suklaidinti.

O atrodė, buvo visų vienas priešas – atsikratėm. Atrodė – yra visų viena Lietuva – atstatykim ją. Atrodė, visi esam dvasiškai sovietų nuskurdinti – atgaivinkim ir puoselėkim tautos dvasią. Tokie visiems vienodai suprantami ir bendri dalykai.

Tačiau buvę ir nepražuvę, ankščiau taip aršiai kovoję su "religiniais prietarais", persekiojęs kunigus ir katalikiškąją kroniką, dabar ne tik pirmose eilėse klūpo šventovėse, bet ir veržiasi šventoriun laidotis. Pirmasis precedentas jau yra – Rudaminoje, tame pačiame šventoriuje, kur ilsisi sovietinių pakalikų nukankintas kunigas J. Zdebskis, mūsų tautos didvyris. Ten pastatytas pirmasis paminklas komunistui kolchozo pirmininkui! Ir tai laisvoje Lietuvoje!

Užžėlusiais gimtinės takais ir keleliais

IGNAS MEDZIUKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Ryžtinga kovotoja

Ypatingi pergyvenimai čia buvo medicinos seselės Vandos Dervinskaitės; 1944 m. ji, ką tik baigusi mokslus, sugrįžo į savo gimtąjį Alytaus miestą ir gavo darbą ligoninėje. Pabėgus iš ligoninės sužeistam partizanui, kuris buvo jos klasės draugas, ji buvo įtarta padėjusi jam pabėgti. Vengdama arešto, ji pasižadėjo su enkavedistais bendradarbiauti. Nenorėdama būti išdavike, ėmė slapstytis. Sugauta Dauguose iš NKVD pabėgo ir toliau slapstėsi Alytaus apylinkės kaimuose: Kurnėnų, Čižikų ir Daugirdų. Ji buvo ieškoma. Už nurodymą buvo paskirta 3000 rublių premija. Ji įsijungė į Žuvinto partizanus. Po apsupties išlikusi gyva, pakeitė pavardę ir, nuvykusi į kitą kraštą Lietuvos, stojo dirbti viename kolūkyje, prie Pasvalio. Ten ištekėjo. Dabar gyvena Vilniuje. Išlikęs gyvas Vincas Kubertavičius, kuris vėliau pateko į NKVD rankas, iškentėjo lageriuose ir ištrėmime 27 metus. Jis dalyvavo Žuvinto mūšio savo draugų paminėjime.

Čiurlionio tėviškėje

Trumpai pabuvęs tėviškėje ir Alytuje, išvykau su sesele į Druskininkus. Tai sanatorijų ir M. K. Čiurlionio miestas, nes jis čia, sugrįžęs pas tėvus, praleisdavo savo atostogas. Čia stovi jo graži skulptūra. Jo vardu pavadinta gatvė ir muziejus, įsikūręs dviejuose nameliuose, kuriuose kadaise gyveno gausi Čiurlionių šeima. Vasaros savaitgaliais Čiurlionio muziejuje rengiami koncertai. Čia pastatyta dar viena Čiurlionio skulptūra. Senuose Druskininkų kapuose yra palaidoti Čiurlionio tėvai.

Su giminėmis Kaune. Iš kairės: prof. dr. V. Zykas, doc. dr. N. Vaičienė su sūneliu Žygimantu, Ig. Medžiukas, gyd. R. Zykienė

Druskininkai — sanatorijų miestas, kuriame yra 8 ar 9 sanatorijos. Be to, kiti nuomoja butus iš vietinių gyventojų ir gali pasidžiaugti nuostabia Druskininkų aplinka ir tyru oru, nes aplinkui yra aromatingi pušynai. Didžiausia yra "Nemuno" sanatorija, galinti priimti 1050 žmonių. Šiemet ši sanatorija užpildyta daugiausia užsieniečių: lenkų, gudų, izraeliečių, rusų ir lietuvių. Žiemos metu sanatorija būna apytuštė. Tada čia siunčiami gydytis lietuviai pensininkai, kuriems "Sodra" apmoka visas kelialapio išlaidas. Vasarą reikia primokėti po du litus už parą.

Turtingi užsieniečiai daugiausia apsistoja "Lietuvos" sanatorijoje, turinčioje 250 vietų. Čia poilsiauja ir gydosi lenkai, izraeliečiai, NVS šalių piliečiai, taip pat ir lietuviai. Paprastai čia užsieniečiai moka už parą, įskaitant vonias ir fizioterapiją, 40-45 JAV dolerius, o lietuviai 45-55 litus.

Maždaug panašiai ir kitose sanatorijose. Losangelietė J. Rukšėnienė su savo drauge iš Vilniaus buvo apsistojusios "Draugystės" sanatorijoje, "Ratnyčėlės" viloje su puikiais baldais, prie pat Ratnyčėlės upelio, kuris, staiga leisdamasis į Nemuną, raminančiai monotoniškai čiurlena, pritariant krūmuose ir medžiuose giesmininkų paukščių melodijoms. Matyt, čia kadaise ilsėjosi aukštieji sovietiniai pareigūnai, nes vilos apačioj įtaisytas ir automobilių garažas. Mokėjo po 15 dol. už parą.

Sanatorijų rajone matyti daug tuščių pastatų, nes reikia pagrindinio remonto. Pramogų mėgėjams netenka nuobodžiauti, nes mieste vyksta parodos, koncertai, veikia kinoteatras. M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje dažnai vyksta kamerinės muzikos vakarai. Miške yra muziejus "Girios aidas".

Ežeras mieste

Druskonio ežere, esančiame pačiame miesto centre, maudytis neleidžiama, galima tik pasiirstyti laiveliais. Čia plaukioja nebailios laukinės antys. Praėjusiais metais buvo ir keletas gulbių. Mėgėjai pasimaudyti gali nuvykti į už 7 kilometrų esantį Avirio ežerą. Turintieji dviračius gali per 10 minučių pasiekti Gruto ežerą. Mėgėjai pasikaitinti saulėje gali pasinaudoti Ratnyčėlės ir Nemuno santakoje esančiu paplūdimiu. Nemune maudytis uždrausta, nes vanduo užterštas. Paprastai tarp Druskininkų ir Liškiavos plaukioja garlaivis, bet rugpjūčio mėn. vanduo Nemune buvo tiek nusekęs, kad garlaivis dėl seklumų negalėjo plaukioti. Meškeriotojai žvejoja įsibridę beveik į trečdalį Nemuno.

Druskininkų Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės šventovė, perstatyta šio šimtmečio pradžioje, raudonų plytų yra neogotinė. Sekmadieniais čia būna ketverios Mišios, iš kurių vienos — lenkų kalba.

Liškiavoje

Vieną sekmadienį, iš Alytaus atvykus mano seserėčiai Staselei su vyru Artūru, nuvykome į Liškiavą, kurios senos šventovės kupolas didingai išnyra virš medžių viršūnių. Čia XVII š. buvo įsikūrę vienuoliai domininkonai, kurie to šimtmečio pradžioje buvo pastatę baroko stiliaus šventovę ir vienuolyną. Šventovė perstatyta 1821 m. Septyni rokoko stiliaus altoriai, papuošti skulptūromis, yra iš vertingiausių rokoko pavyzdžių Lietuvoje. Kai 1994 m. lankiausi, šventovės atnaujinimo darbai dar buvo tik pradėti. Dabar jau toli pažengę, bet dar daug trūksta. Šiek tiek aukomis paremia čia apsilankę turistai. Tuo metu atėjęs klebonas paaiškino šios šventovės atsiradimo istoriją.

(Bus daugiau)

Paminklas Giedraičiuose Lietuvos kariams, žuvusiems kautynėse su lenkais 1920 m., išsilaikęs per visas okupacijas Nuotr. G. Kurpio

Slapta siunta užkliuvo Lietuvoje

Iš Rusijos buvo gabenama siunta, skirta atominei gamybai, į Šveicariją ir galbūt Šiaurės Korėją. Ją sulaikė Lietuvos muitininkai. Lietuvos vyriausybė atsidūrė tarp Maskvos ir Vašingtono reikalavimų. Kol kas siunta tebėra Lietuvos banke. Ja susidomėjo ir JAV televizija

1993 m. gegužės mėnesį Lietuvos akcinio inovacinio banko rūsyje (Vilnius, Jakšto 6) Lietuvos policija, padariusi nuodugnią kratą, rado 27 dėžes, kuriose buvo 4.4 tonos berilio. Berilis-berylium yra retas chemijos elementas, lengvas, bet kietas metalas naudojamas branduolinių ginklų gamyboje. Vienas berilio kilogramas oficialioje rinkoje kainuoja 600 dolerių, o juodojoje – žymiai daugiau. Vienas anoniminis pirkėjas Ciuriche žadėjo už visą Vilniaus banke esamą berilį sumokėti 24 milijonus dolerių. Kaip šis metalas atsidūrė Lietuvoje, plačiai yra aprašyta, "US News and World Report" žurnale 1995 m. spalio 23 d. laidoje. Kas su juo įvyko Lietuvoje, žurnalas rašo.

"Clinton'o administracija apie berilio sulaikymą sužinojo per savo Vilniaus ambasadą 1993 m. gegužės mėn. ir tuoj bandė sustabdyti tolimesnį jo gabenimą. Laiške Lietuvos ministeriui pirmininkui Adolfui Šleževičiui 1993 m. rugpjūčio 17 d. JAV ambasadorius Darryl Johnson išdėstė savo susirūpinimą: 'Kai kurie (berilio) gabalai turi savyje praturtintą uranijų ligi tokio laipsnio, kad gali būti panaudoti branduoliniuose ginkluose'. (...) Vašingtonas pageidavo, kad Lietuvos valdžia visą krovinį konfiskuotų. (...) Nuo to momento, kai krovinys buvo sulaikytas, Maskva ir AMI (Sverdlovsko prekybos bendrovė, J.B.) ėmė spausti Vilnių dėl neužteršto berilio grąžinimo. Trušnikovas, Sverdlovsko valdžios galva, tai parėmė, užmindamas, kad iš to gali būti pelno. Trušnikovas Lietuvos valdžiai rašė: 'Mes norėtume prašyti jūsų pagalbos grąžinti berilį, skirtą parduoti užsienio partneriams'.

Vašingtonas kaip tik nenorėjo prie to prileisti. (...) Kai Lietuvos ministeris pirmininkas ėmė svyruoti, ambasadorius Johnson griežtai Šleževičiui pareiškė: 'Jeigu ši medžiaga atsidurs Irake arba Libijoje, tai labai pakenks jūsų įvaizdžiui ir Lietuva dėl to turės būti atsakinga'. Desperatiškai ieškodamas sprendimo, 1994 m. kovo mėn. ministeris pirmininkas Šleževičius rašė Rusijos ministeriui pirmininkui Viktorui Černomirdinui, prašydamas, kad Maskva perimtų berilio kontrolę, bet atsakymo negavo. (...)

Galutinai Vašingtonas laimėjo. 1994 m. gegužės mėn. Lietuvos valdžia grąžino neužterštą berilį į banką ir užsitikrino, kad jis nebus iš Lietuvos išvežtas".

Šleževičiaus ieškojimas Lietuvos problemų sprendimo rytuose rodo, kaip valdančios nomenklatūros sąmonėje tvirtai įsišaknijo sovietiško mąstymo bruožai.

Apie čia minimą berilio siuntą plačiai informavo ir JAV televizijos programa "60 minutes". Ši siunta buvo sulaikyta Lietuvos muitininkų.

Želigovskio galvosena

Varšuvos savaitraštis "Polityka" š.m. spalio 7 d. laidoje išspausdino ilgą straipsnį "Maištas pagal įsakymą", kuriame gen. Želigovskis atskeidžia Vilniaus užėmimo klausimu savo mintis:

"Maršalas (Pilsudskis) suprato, kokia yra padėtis. Bolševikai atidavė Vilnių Kauno valdžiai. Lenkija dėl to nieko padaryti negali, nes neleis sąjungininkų valstybės, ir dar todėl, kad Spa mieste lenkų valdžia Vilnių atidavė Lietuvai. Jeigu dabar mes Vilniaus neišgelbėsime, tai istorija mums neatleis. Mes turime atstatyti ne tik Vilnių, bet ir Lietuvą. Tai gali atlikti patys gyventojai – jos sūnūs, tarnaujantieji Lietuvos-Gudijos divizijoje. (Taip Pilsudskis pavadino savo 19-tąją diviziją, J.B.). Reikia, kad kas nors prisiimtų visą atsakomybę. Maršalas manė, kad tik aš galiu tai padaryti. Tačiau reikia žinoti, kad visi bus prieš mus, netgi lenkų visuomenė, kuri Lietuvos reikalų nesupranta. 'Gali būti toks metas', – sakė maršalas, – 'kad Tamsta turėsi nusistačiusią prieš save ne tik pasaulio, bet ir Lenkijos viešąją nuomonę. Gali ateiti toks laikas, kad ir aš būsiu priverstas eiti prieš tamstą. Reikia prisiimti visą atsakomybę. Šito negaliu įsakyti. Tokie įsakymai nėra duodami.' Trumpai pagalvojęs pasakiau, kad prisiimsiu visą atsakomybę".

Tuoj po to buvo pasirašyta ir sulaužyta Suvalkų sutartis.

Visagino rusų rūpesčiai

Maskvos dienraštis "Izvestia" š.m. rugsėjo 6 d. laidoje rašo: "Lietuvos valdžia planuoja ligi 2005 metų išjungti pirmą 1300 MW (megavatų) Ignalinos atominės elektrinės reaktorių, o praslinkus penkeriems metams – ir antrą. (...)

Uždarius Ignalinos atominę elektrinę, Visagino miesto plėtros galimybės atrodo labai miglotai, nes visas jo gyvenimas rišasi su šia elektrine. Visų pirma liūdnas likimas laukia rusakalbių gyventojų, kurie Visagine sudaro absoliučią daugumą. Jie liks be darbo ir pragyvenimo šaltinių. Jie jau dabar, o ypač jaunoji karta, rūpinasi tolimesnio gyvenimo planavimu. Pasilikti Visagine ir pasklisti po Lietuvą ieškant darbo? O gal grįžti į savo tėvų kraštą – Rusiją? Kas jų ten laukia? Didelė jų dalis jau turi Lietuvos pilietybę, jų šaknys Lietuvoje. Pesimistai tvirtina, kad po 20 metų Visaginas taps 'mirusiu' miestu. Tačiau daug miestelėnų yra labiau optimistiškai nusiteikę: nors uždarius elektrinę dauguma specialistų išvyks, miestas nemirs ir sugebės išlikti be atominės elektros jėgainės – ugdys amatus ir pasienio prekybą. Tačiau tai įvyks su sąlyga, jeigu Lietuvos valdžia padės miestui atsistoti ant kojų". **J.B.**

"Dirvos" 80 metų sukakties šventėje Klivlande 1995.X.22. Iš kairės: "Draugo" redaktorė D. BINDOKIENĖ, klebonas kun. G. KIJAUSKAS, SJ, pianistė B. SMETONIENĖ Nuotr. V. Bacevičiaus

DUKART BANDĖM PABĖGTI

Ašaros, dainos ir maldos Sibire

Jaunos lietuvaitės dienos ir naktys tremtyje, kalėjimuose ir moterų lageriuose tarp atkaklių nusikaltėlių 1945-1958 metais

PRANĖ VILEITAITĖ, Adutiškis

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Mamos laiškas

Pirmąjį laišką brangios mamytės gavau ne taip greitai. Praslinko pora mėnesių, kol leido jį gauti. Koks tai buvo man šviesus pragiedrulis tamsioje nelaisvės naktyje! Iš džiaugsmo verkiau ir bučiavau popierėlį, išmargintą rusiškomis raidėmis. Mamytė nemokėjo lietuviškai rašyti, tad rašė rusiškomis raidėmis lietuviškus žodžius . . .

Skaitydama sužinojau, kad piktoji šeimininkė antrą kartą juos išmetė į lauką. Šį kartą viršininkas Retkinas jau atgal negrąžinęs, o nuvežęs ir vėl į Verkučių barakus. Mamytė jau buvo likusi tik su mažąja Danute ir Zeneliu. Tėvukas, senutė, Vytukas ir Aleksiukas pabėgo į Lietuvą ir jau gavusi nuo jų laišką. Jų kelionė buvusi kančių kančios. Mamytei greitai rašiau laiškelį ir įrašiau dainelę, kurią išmokau iš lietuvaičių.

Neliūdėk mamyte, likusi viena.
Ir neverk parimus, ašarų gana.
Nors prabėgs pro šalį dar dienelių daug,
Bet aš vėl sugrįšiu, tu tikėk ir lauk.
Dievas neapleidžia smilgos palaužtos,
Nei benamio paukščio ištikto audros.
Neapleis ir mūsų brangios Lietuvos –
Ji Marijos žemė ir vaikai mes jos.

Kai sugrįždavome iš darbo po vakarienės visos sulipdavome ant aukštutinių narų ir dainuodavome. Vesdavo Miškinytė Onutė, kurios ypač žavingas buvo sopranas.

Tenai, kur mėlynos padangės,
Kur mėnesiena taip žavi.
Ten snaudžia tėviškėlė brangi
Ir liūdi sesė vis viena . . .
Pas jus ten, tėviškės laukuose,
Nėra nei postų, nei sargų,
Tik šlamesys žalių beržynų
Ir skambesys graudžių dainų.
Bet ar žinai, mieloji sese,
Kodėl už grotų patekau?
Kad tėviškės laukus mylėjau,
Kad broliams valgyti daviau . . .

Patiko viršininkui

Taip kartą bedainuojant atsivėrė durys ir įėjo lagerio viršininkas. Nutilom ir laukėm ką sakys, galvojom bars mus. Bet jis nustebęs paklausė, kodėl nutilome; jis norįs daugiau girdėti. Pasisekė, kad jį sužavėjo mūsų dainos, nors žodžių nesupranta. Kai išėjo, ir vėl suskambo liūdna, graudi dainelė:

Neliūdėk mamyte, kad prie Kūčių stalo
Šįmet mano vieta pasiliks tuščia.
Ir nelauš iš rankų tau baltos plotkelės
Ta, kur pernai laužė ir dar buvo čia.
Šįmet mano vietoj dėkit eglės šaką
Iš to pat eglyno, kur maža laksčiau,
Ir uždek mažytę Kūčių stalo žvakę.
Tu tai padarysi aš tikrai žinau.
Aš žinau, tu sėsi poterių kalbėti
Prie užtiesto stalo su visa šeima
Mane prisiminsi, verksi ir liūdėsi,
Ašaras nušluostys skepeta balta.
Neliūdėk, mamyte, juk gi aš ne viena
Palikau tėvynę ir gimtus namus,
Daug dar kas nevalgys šitos vakarienės
Ne tiktai tėvynėj, bet ir čia pas mus...
Kai žaliuos eglutė ir degs Kūčių žvakė,
Kitąmet aš būsiu su visa šeima.
Ir laušiu plotkelį iš tavo rankučių,
Ašarą nušluostys skepeta balta...

Draugės lietuvaitės

Kaip buvo gera, kad dainomis nuramindavome savo liūdesį. Prisimenu lietuvaičių pavardes: Miškinytę Onutę, Miškinytę Marytę, Stadelninkaitę Reginą, Karankevičiūtę Jadzę, Rekiūtę Antosę, Antanavičienę Marytę, Lapinienę Aldoną. Daugiausia gero man padarė Karankevičiūtė Jadzė iš Trakų rajono. Kai ją pamačiau, pamilau kaip tikrą sesutę. Ji dirbo valgykloje, išnešiojo maistą.

Vėliau ją paskyrė dirbti ligoninėje — išnešioti į palatas maistą. Čia jai buvo daug sunkiau, nes teko nešioti ir į antrą aukštą, pristatydavo pilną lentą dubenėlių su sriuba ir užsidėjusi ant peties nešdavo į palatas.

Ji buvo graži, aukšta, stipraus sudėjimo ir labai drąsi. Nešiojo kasas ir auskarus. Aš susidraugavau su ja ir atidaviau jai savo geresnes suknutes, kurias buvau pasiėmusi su savimi. Nors jai buvo kiek trumpokos, bet nešiojo jas.

Dirbdama ligoninėje, ji neužmiršo ir manęs. Vieną vakarą, kai jaučiausi po sunkių darbų ypač nuvargusi ir nukamuota, atėjo Jadzė. Ji buvo su baltu chalatuku ir savo storas kasas susirišusi merliumi. Pamačiusi ją nušvitau. Ji paklausė, ar nenorėčiau eiti į ligoninę dirbti, nes reikia valytojos. Gydytojas liepęs jai pasirinkti savo tautietę. Tuoj pat sutikau ir džiaugdamasi nuėjau dirbti.

Darbas ligoninėje

Man davė pilkos spalvos chalatą, taip pat kasas susirišau baltu merliumi ir ėmiausi valymo. O kiek čia jo buvo! Mano darbo pareigas nusakė man ligoninės komendantas.

Reikėjo kasdien išplauti keturių palatų grindis, šluostyti langus ir dulkes, išplauti ilgą koridorių ir laiptus su mažu prieangėliu. Žemutiniame aukšte turėjau plauti grindis perrišimo kambaryje, dažnai reikėjo išnešti pilną vandens indą, ties kuriuo plaudavo medikai rankas. Šalia to kambario buvo mažytis gydytojo kambariukas. Reikėjo jį išplauti ir mokėti gražiai pakloti lovą, išvalyti dulkes, pusryčių, pietų ir vakarienės metu rinkti tuščius dubenėlius ir virtuvėlėje juos plauti. Maisto daviniai ligoninėje buvo didesni. Tai nors darbo buvo marios, bet užtat — pavalgiusi.

Tarp ligonių

Pirmame ligoninės aukšte buvo dvi didelės palatos. Jose gydėsi vyrai, o antrame aukšte keturios vyrų palatos ir tik viena mažytė moterų palata.

Lietuvės dirbome trise: Karankevičiūtė Jadzė, Antanavičienė Marytė ir aš. Nežinau, kaip suspėdavome tiek darbų atlikti. Reikėjo ne vaikščioti, o bėgioti laiptais aukštyn ir žemyn, naktimis plauti grindis. Juk palatose — vien lovos su ligoniais. Teko šliaužioti šluostant palovių dulkes. Tik po pusiaunakčio baigdavom plauti. Jausdavausi taip pavargus, kad vos ant kojų pastovėdavau. O miegot nebuvo kur — neturėjau lovos. Ten, kur pirma miegojau, užėmė darbininkės, dirbančios už zonos, o man nebuvo kur pailsėti. Tad lįsdavau po lova ir miegodavau ant grindų kaip šuniukas, be jokio apkloto, nenusirengusi . . .

Viena palata buvo vien džiovininkų. Ten gulėjo vyrai pageltusiais veidais ir laukė mirties, smaugiami baisaus kosulio. Man reikėjo valyti jų spjaudykles . . Išvalius — užpilti jas chloro milteliais. Kartą atėjau nakties metu pasiimti chloro į sandėliuką šalia prausyklos. Kai pravėriau dureles, tuoj pat atšokau atgal, nes gulėjo lavonas, suvyniotas į paklodę. Bėgau tekina į ligoninę be miltelių, nes labai bijojau lavonų.

Kartą, atėjusi plauti grindų į palatą, pamačiau lovoje gulintį negyvą vyrą, kuris buvo uždengtas apklotu. Su kokia kančia ploviau! Labai skubėjau, o kūnu vingiavo šiurpas . . .

Kai kada šioje ligoninėje mirdavo nakties metu po šešis vyrus. Pirma juos nešdavo į sandėliuką, paskui veždavo į kapines. Čia buvo pilnos palatos tokių ir dar baisesnių nei valgyklos patalpoje. Jie norėjo greičiau mirti ir gerdavo vandenį kur tik galėdavo nutverti: iš statinių, kurios stovėjo prie ligoninės, iš kibiro, kurį atsinešdavau plaut grindis. Dar įsipildavo druskos, kurios išprašydavo iš virtuvės šeimininkės. Tada jiems sutindavo kojos ir mirdavo. O man buvo sutinusios kojos nuo bėgiojimo ir nuovargio.

Skundai

Nors ir kaip stengdavausi, išgirsdavau papeikimų, kad blogai plaunu grindis. Buvau skundžiama gydytojai Taisai Nikolajevnai. Ji vieną vakarą, man plaunant prieangėlio grindis, stovėjo šalia ir žiūrėjo. Darbas patiko, pasakė, kad netiesą jai apie mane sakė, plaunu gerai. Taip pat ir sesuo Rita pamačiusi, kad plaunu laiptus sąžiningai, pasakė, kad be reikalo apie mane kalbėjo, kad nešvariai išplauta.

Dalinu vandenį

Lauke buvo žiema, snigo ir snigo. Lageris paskendo baltuose pūkuose. Matydavau, kaip kitos moterys stoviniavo prie "vachtos", buvo varomos už zonos į sunkiausius darbus.

Vieną laikotarpį mane įpareigojo girdyti ligonius, išdalinti jiems virinto vandens po 200 gr. Man buvo sunku su jais susitvarkyti. Vos įeidavau su kibiru garuojančio vandens į palatą, jie tuoj beveik visi iššokdavo iš lovų ir apipuolę aplink mane ištiesę rankas, semdavo patys. O duoti leista tik mažas samtukas kiekvienam.

Taip bedalindama kartą išgirdau lietuviškai tariant, kad jam įpilčiau antrą samtelį. Aš žiūrėjau į jį su gailesčiu, nes negaliu daugiau duoti. Jis užsigavęs mane pavadino "parsidavėle". Nukentėjau tą kartų žodį nepelnytai.

Kai kurį rytą ateidavo kartu komendantas. Tada ligoniai sėdėdavo ramiausiai savo lovose ir kantriai laukdavo kada įpilsiu jiems brangaus karšto vandenėlio. Nors jie buvo išdžiūvę nuo alkio, vandens troško labiau kaip duonos.

Vieną vakarą pasitaikė gera proga atlyginti tautiečiui už skriaudą. Kai per vakarienę likdavo sriubos, ją išdalindavo ligoniams. Padėdavau išdalinti ir aš. Dalinti pasitaikė toje palatoje, kur buvo lietuvis, nors nieko apie jį nežinojau, nei už ką teistas nei iš kokio Lietuvos krašto. Kai padaviau jam sriubos dubenėlį, jis linksmai pažvelgė ir atsiprašė mane už tą žodį... Aš apsidžiaugiau, kad susitaikėme.

Marios darbo

Kai ligonius veda į pirtį, mes turime per tas valandas nuveikti marias darbų. Tada būna karšta talka. Visos ligoninės darbininkės griebdavome lovų matracus lopyti, nes beveik visi prakiurę, iš jų byra drožlės. Taip pat ir pagalvės prikimštos drožlių. Patalynes sulopiusios šluojam ir plaunam palatas. Taip tenka skubėti, kad net prakaitas išpila, nes tuoj ateis iš pirties ligoniai.

(Bus daugiau)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PAŠALPA MAISTO TALONAIS

Naujosios Akmenės savivaldybė 70% socialinės pašalpos dabar išduoda talonais vadinamomis maisto kortelėmis. Pasirodo, pasitaiko šeimų, kurių tėvai pinigais gautą pašalpą prageria, palikdami nevalgiusius vaikus. Už talonus maisto parduotuvėje "Mėta" galima įsigyti cukraus, kruopų, mėsos ir pieno gaminių. Savivaldybė daugiavaikių šeimų moksleiviams padengia nemokamą maitinimą.

NAŠLĖS ATVEŽTAS KRYŽIUS

JAV mirusio Lietuvos ambasadoriaus Stasio Lozoraičio našlė Daniela Lozoraitienė, atskridusi iš Romos, šį rudenį jau penktą kartą lankėsi Lietuvoje. Ji dalyvavo Nekaltai Pr. Marijos vargdienių seselių Kaune pastatyto vienuolyno bei koplyčios pašventinime, atliktame vysk. Sigito Tamkevičiaus. Stasio Lozoraičio atminimui buvo skirti koplyčią papuošusieji dail. N. Vilutytės vitražai, finansuoti Danielos Lozoraitienės. Mat šią vienuoliją yra įsteigęs plm. arkiv. Jurgis Matulaitis, MIC, velionies Stasio Lozoraičio dėdė. Viešnia iš Romos taipgi lankėsi ir Kryžių kalne, kur buvo pastatytas iš JAV nuo velionies kapo Putname atvežtas lietuviškas kryžius. Jį pašventino apaštalinis Vatikano nuncijus arkiv. J. M. Garcia. Šia proga aplankytas ir pačių šiauliečių anksčiau pastatytas kryžius velionies Stasio Lozoraičio atminimui.

SAVANORIŲ "SAVANORIS"

SKAT štabas šios savanoriškos tarnybos kariams Vilniuje 3.000 egzempliorių tiražu dukart per mėnesį leidžia keturių puslapėlių "Savanorio" laikraštėlį, primenantį informacinį biuletenį. Jo redaktorius yra Petras Dabulevičius, fotografai — Rimantas Bagdonas ir Eugenijus Žygaitis. Surenka ir spausdinimui paruošia uždara akcinė "Lietuvos aido" bendrovė. Su šiuo dienraščio skaitytojams atsiųstu "Savanorio" pavyzdžiu prie jo pridėtame "Savanorio" leidėjų ir redakcijos pranešime rašoma: "Mieli tautiečiai Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba nuo 1991 m. vasario pradžios du kartus per mėnesį leidžia laikraštį 'Savanoris'. Iki šiolei jau išėjo 125 šio laikraščio numeriai. Nors laikraštis ir kuklus, nedidelės apimties, jame nušviečiami pagrindiniai Lietuvos savanorių nuveikti darbai, jų rūpesčiai ir problemos. Kadangi kai kurie Lietuvos laikraščiai neobjektyviai nušviečia savanorių tarnybos darbą, manome, kad jums bus įdomu susipažinti su tarnyba iš jos pačios leidinio. Siųsdami jums savo laikraštį, tikimės malonaus jūsų dėmesio ir atsiliepimų. Manome, kad tai bus abipusiškai naudinga". "Savanorio" redakcijos adresas: Viršuliškių 36, Vilnius 2056. Tel. 42 58 55.

NAUJA ATOMINĖ JĖGAINĖ?

Lietuvos energetikos ministerijoje jau svarstomas atominės elektrinės Ignalinoje pakeitimas naujesne, dar tik planuojamas. "Lietuvos aido" pranešimu, jai bus atsisakyta nesaugių sovietinių reaktorių ir pasinaudota pasaulyje jau kuriamais vadinamųjų pasyvių saugojimo sistemų reaktoriais. Esą tai yra pareiškęs energetikos ministerijos sekr. Saulius Kutas pasikalbėjime su "Dienos" atstovu. Pasak jo, ekonominiu požiūriu tai būtų geriausia išeitis. Tačiau pirmiausia reikia nutarti, ar Lietuva liks su branduoline energetika, ar be jos. Sprendimą turės patvirtinti Lietuvos seimas. Energetikos ministerija ir sekr. S. Kutas pataria neatsisakyti atominės jėgainės. Spėjama, kad pirmąjį Ignalinos atominės elektrinės rektorių teks uždaryti po dešimties metų, antrąjį — po penkiolikos. Pasak S. Kuto pokalbio su "Dienos" atstovu, Ignalinos atominės jėgainės uždarymo planų energetikos ministerija dar nėra paruošusi. Tad nežinoma, ar visas jos žemės paviršius bus išlygintas ir užsėtas žole, ar tik išimtas branduolinis kuras, palikus pastatus.

LĖŠOS SENAJAI UŽDARYTI

"Lietuvos aido" turimais duomenimis, didelę finansinę problemą sudaro senosios atominės elektrinės uždarymas Ignalinoje. Manoma, kad šiam uždaviniui atlikti reikės 1,1 bilijono litų, vadovaujantis prielaida, kad uždarymo darbai Lietuvoje bus perpus pigesni negu Švedijoje. Šiam tikslui lėšos telkiamos nuo 1992 m. pabaigos, bet jų lig šiol surinkta tik apie 12 milijonų litų. Lietuvos vyriausybė dabar nutarė elektros savikainon įjungti ir uždarymo fondui skiriamas lėšas. Jos iš savikainos kasmet iki gruodžio 31 d. bus pekeliamos Ignalinos atominės elektrinės uždarymo fondan, kuriam specialią sąskaitą turi Lietuvos valstybės iždas. To fondo lėšas turėtų gerokai padidinti už jas saugiai perkami vertybiniai popieriai ar jų panaudojimas nerizikingų projektų pelningom paskolom. Tokiu būdu saugiam Ignalinos atominės elektrinės uždarymui numatoma 1,1 bilijono litų suma turėtų būti pasiekta 2005-10 metais. Tada reikės dar vieno fondo, lėšas telkiančio naujai atominei elektrinei bei jos naujausiems reaktoriams iš Vakarų pasaulio. Ramunė Sotvarienė "Lietuvos ryte" primena, kad dabartinėje Ignalinos atominėje elektrinėje Lietuva neturi kai kurų specialistų. Tad joje šiemet dirbo 221 užsienietis. Nėra net ir lietuvių vertėjų, susipažinusių su žargoną primenančiais atominės energetikos tekstais. Tarptautinės atominės energetikos misijos darbo metu rugsėjo 1 d. Ignalinos atominėn elektrinėn vertėjais teko kviesti aštuonis Rusijos piliečius. Septyniolikai vizito dienų kiekvienam teko parūpinti kambarį, maistą, sveikatos draudą ir beveik po pustrečio tūkstančio litų. Lietuvoje netrūksta užsienio kalbas mokančių lietuvių vertėjų. Jų eilėse betgi nėra specialistų, žinančių atominės energetikos terminus.

V. Kst.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Kanados lietuvių vaikų šventės, įvykusios 1995 m. spalio 14-15 d.d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje, Ont., vakaronės vaidintojai su programos vedėja VIRGINIJA NAŠLĖNIENE (Raseinių Magdele) – stovi ketvirta iš kairės – ir padėjėja RASA BUKŠAITYTĖ-WILKINSON – pirmoj eilėj kairėje **Nuotr. D. Pranaitienės**

Hamilton, Ontario

PRISIMINDAMI a.a. MEČISLOVĄ ŠNIUOLĮ ir reikšdami užuojautą žmonai Valerijai, sūnui Raimundui, jo šeimai bei visiems artimiesiems, *Kanados lietuvių fondui* aukojo: $25 – L. E. Klevai, J. R. Pleiniai; $20 – K. A. Žilvyčiai, A. Petraitienė, I. Repečkienė, P. V. Šidlauskai, J. K. Januškevičiai, G. A. Skaiščiai, J. G. Kriščiūnaičiai; $10 – P. M. Šiuliai.

Už aukas dėkoja –

Kanados lietuvių fondas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie prisidėjo prie gražiai suruoštos staigmenos gimtadienio sukaktį minint. Ypatingai dėkoju visiems draugams, giminėms ir pažįstamiems iš Hamiltono ir Toronto už jūsų sveikinimus, linkėjimus, gėles ir dovaną. Dėkoju už dainas, padainuotas svečių iš Lietuvos, už puikias vaišes, iškeptą raguolį.

Linksmai praleista šeštadienio popietė pasiliks atmintina dar ilgus mano gyvenimo metus.

Su padėka –

Julija Kamaitienė

London, Ontario

A. a. IGNAS RAMONAS, mirė spalio 13 d. Meadow Park slaugos namuose, jau trečias Londono bendruomenės narys šį mėnesį. Gimė 1911 m. rugpjūčio 2 d. Slepsnių kaime, Joniškio apskr. Siuvimo amatą išmoko Lietuvoje. Montrealyje dirbo siuvimo įmonėje. Iš ten persikėlė į North Bay. Kanados lietuvių bendruomenės gyvenimui klestint, atvykęs pasižvalgyti Torontan, gegužinėje susipažino su Lydija. Juos Toronte sutuokė a.a. kun. P. Ažubalis. Gyventi liko North Bay, Ont., kur sulaukė sūnaus Edvardo ir dukros Rūtos. Vėliau persikėlė Londonan ir jau nuo 1964 metų vertėsi siuvėju savo privačioje siuvykloje, būdamas tyliu, uoliu bendruomenės nariu. Taipgi paliko vaikaičius-dukraites Sandra, Craig, Rachel ir Rosealin ir brolį Vincą Lietuvoje bei du anksčiau mirusius brolius ir dvi seseris. Iš Šiluvos Marijos šventovės palaidotas Šv. Petro kapinėse. Gedulo Mišiose giedojo Londono lietuvių choras "Pašvaistė", vargonuojant Reginai Audet. **K.**

Ottawa, Ontario

LIETUVIŠKOS PAMALDOS buvo atnašautos spalio 29, paskutinįjį sekmadienį, St. Elizabeth parapijos šventovėje, 1303 Leaside Ave. Mišių metu kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas paprašė visus savo maldose prisiminti mirusius artimuosius. Po pamaldų parapijos salėje įvyko sueiga. Lietuvių fondo įgaliotinio prašymu buvo taipgi prisiminti ir visi šioje apylinkėje mirę fondo nariai, o taip pat ir įrašydinti į fondo narius mirusieji, įamžinant jų atminimą. Jų visi vardai, surašyti įrėmintame sąraše, yra pastatomi altoriaus priekyje. Nuo įsteigimo iki šiol šioje apylinkėje yra mirę 14 fondo narių, o įrašytų mirusiųjų yra 33.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ambasadai įsisteigus Otavoje, pastaruoju metu per subuvimus, įvykstančius maždaug kartą per mėnesį yra jaučiamas pagyvėjimas. Pamaldose ir sueigų metu matome atsilankantį ir Lietuvos ambasados patikėtinį Kanadai J. Paslauską su šeima. Sueigų metu, be apylinkės valdybos aktualių pranešimų, taip pat išgirstam ir ambasados pranešimą. Šios sueigos metu J. Paslauskas pakvietė visus tautiečius atsilankyti į ambasados atidarymo iškilmes, kurios įvyks lapkričio 16 d. 4 v.p.p. 130 Albert St., II aukšte. Į atidarymo iškilmes yra žadėjęs atvykti iš JAV ir pats ambasadorius dr. A. Eidintas. Iki šiol ambasados raštinė veikė privačiame patikėtinio bute, 511 Gilmour Str. Tel. 613 236-4283.

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ įsigyti buvo galima nemokamai sueigos metu. Jas parūpino apylinkės valdyba iš bibliotekos, kur jos buvo išimtos kaip neturinčios skaitytojų pareikalavimo.

METINIS KLB OTAVOS APYLINKĖS narių susirinkimas įvyko lapkričio mėn. sueigos metu. Darbų tvarka bus pranešta.

Albinas Vilniškis

Edmonton, Alberta

A.a. ČESLOVAS (CHESTER) VALAINIS mirė Edmontono ligoninėje š.m. rugsėjo mėn. 26 d., sulaukęs 71 metų amžiaus. Velionis neturėjo jokių ryšių su Edmontono lietuviais, todėl mums labai mažai žinoma jo praeitis. Tačiau yra žinių, kad jis gimęs Pasvalyje, ar netoli jo, Panevėžio apskrityje. Atvyko į Kanadą 1948 m. Po mirties jo reikalus tvarkė Albertos "Public Trustee". Norintieji turėti daugiau žinių apie velionį, turi kreiptis į šią įstaigą tel. 403 427-2744 (Richard) arba į Lietuvos konsulą Kanadoje. Velionis palaidotas Holy Cross kapinėse Edmontone.

GAUSUS LIETUVIŲ BŪRYS spalio 7 d. susirinko atsisveikinti su Janina Bajoriene, kuri persikėlė gyventi į Keswick, Ont. Ilgus metus Janina buvo aktyvi lietuvių bendruomenės narė, uoli šventovės lankytoja. Išvykstančiai pareikšti linkėjimai – ilgiausių ir laimingų metų naujoje vietovėje, šalia mylimo sūnaus ir vaikaičių. **D.E.**

Nori susirašinėti

Toma Čalutkaitė, 14 metų mokinė, norėtų susirašinėti su to paties amžiaus Kanadoje gyvenančiais mokiniais. Galima rašyti ir anglų kalba. Adresas: Sodo 35-8, Šiauliai, Lietuva.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		**PASKOLAS**	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.75%	Asmenines nuo	13.00%
santaupas	3.50%	nekiln. turto 1 m.	7.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%		
INDĖLIAI:		*Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.*	
90 dienų indėlius	5.50%		
180 dienų indėlius	5.50%		
1 m. term.indėlius	6.00%		
2 m. term.indėlius	6.25%		
3 m. term.indėlius	6.50%		
4 m. term.indėlius	6.75%		
5 m. term.indėlius	7.00%		
RRSP ir RRIF (Variable)	3.50%		
1 m.ind.	6.00%		
2 m.ind.	6.25%		
3 m.ind.	6.50%		
4 m.ind.	6.75%		
5 m.ind.	7.00%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

HOMELIFE

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

* **Laivu siunčiant $8 už kubinę pėdą**
* **Lėktuvu siunčiant $5.50 už kilogramą**
* **Pristatymas iki 50 kg $14**
* **Priimame visokias dėžes ta pačia kaina**
* **Iš toliau siųsti per U.P.S.**
* **Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą**

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai ..... **tel. 514 366-8259**
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai . **tel. 905 632-4558**
Mississaugos raj. – Algis ir Milda Trumpickai . **tel. 905 822-1827**
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai . **tel. 519 773-8007**
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French ..... **tel. 905 871-1799**

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytui Kairiams, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki $2,000.00 plius pristatymas, 3% daugiau kaip $2,000.00 plius pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	$	$ .....
Paslaugos 4% ar 3%	.....	.....
Pristatymas į rankas	..... $12.00	..... $15.00
IŠ VISO	$ 00	$ 00

Siuntėjas: ..... Gavėjas: .....
.....
.....
Tel. ..... Tel.. .....

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Klivlande leidžiamo savaitraščio "Dirva" aštuoniasdešimtmečio minėjimą šį rudenį įvadiniu leidėjų vardu pradėjo "Vilties" draugijos pirm. Algirdas Matulionis. Sveikino ALT sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas ir "Draugo" vyr. red. Danutė Bindokienė. Programą pranešinėjo Vilija Nasvytytė-Klimienė, pakeitusi deimantinės sukakties programai prieš penkerius metus vadovavusį "Tėvynės garsų" radijo laidos jau mirusį vedėją Juozą Stempužį. Trūko ir tame minėjime dalyvavusių kai kurių "Dirvos" redaktorių, bendradarbių, rėmėjų. Net ir iš Lietuvos atsikviestas dabartinis "Dirvos" red. dr. Anicetas Bundonis sveiko po ligoninėje padarytos sėkmingos operacijos. Koncertinę programos dalį pradėjo Dievo Motinos parapijos choras su nenuilstančia vadove Rita Čyvaite-Klioriene, šiemet jau antrą kartą laimėjusia JAV LB kultūros tarybos muzikos premiją. Choras daugiausia atliko Lietuvos kompozitorių dainas. Koncertą užbaigė klivlandietė sol. Virginija Bruožytė-Muliolienė, sopranas, Justino Bašinsko išvystyta lietuvių liaudies daina "Tu, avinėli, riestaragėli", Konrado Kavecko ir Franz Leharo lengvesnio žanro kompozicijomis.

Rūta Kleva Vidžiūnienė, buvusi ilgametė Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirmininkė, spalio 10 d. išskrido Lietuvon, kur žada įsikurti visam laikui. Ją jos namuose Kalifornijos Valencijoje spalio 4 d. aplankė ir su ja atsisveikino keturi valdybos nariai — naujasis pirm. Karolis Milkovaitis, Petras Maželis, Rūta Sakienė ir Ignas Medziukas. Pirm. K. Milkovaitis, perskaitęs iš Čikagos atvežtus "Draugo" vyr. red. Danutės Bindokienės linkėjimus, atsisveikindamas su išvykstančiąja, visų narių vardu jai įteikė Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pasirašytą padėkos ir linkėjimų raštą.

Lietuvos vyčių choras, pradėdamas naują sezoną Čikagoje, kiekvieną rudenį perrenka savo valdybą. Šiemet spalio 6 d. buvo išrinkti ir valdybą sudarė: pirm. Sabina Ručaitė-Henson, I vicepirm. Albertas Matulis, II vicepirm. Bob Martin, sekr. Ann Marie Kassel, ižd. Juozas Juška, iždo patikėtinės Marie Kinčius ir Betty Žibas, gaidų tvarkytojos seselė Angelė, Virginija Bužėnas ir Teresė Strolia, choro archyvo tvarkytoja Margarita Narvaišis, korespondentas lietuviškai spaudai Apolinaras Bagdonas, angliškajai — Irena Mačiukaitienė. Čikagos Lietuvos vyčių choro vadovu liko jau trisdešimt penkerius metus su juo dirbęs muzikas Faustas Strolia.

Karaliaučiaus sritis

Netoli Lietuvos sienos yra dabar Černiachovskiu pavadintas Įsrutis. Čia kadaise gyveno prūsai, o šiandien vis dar išgirsti pokalbius ir lietuvių kalba. Sakoma, kad Įsrutyje vis dar tebegyvena ir keletas šimtų lietuvių. Įsručio mokytojų seminarija turi aukštosios mokyklos teises. Seminarijos direktorius yra lietuvių kilmės V. Bartnikas, ieškantis naujų mokymo formų ir plečiantis dėstomų specialybių ratą. Šiais mokslo metais jis pradėjo ruošti vietinius mokytojus Karaliaučiaus srities lietuviškoms pradžios mokykloms. Šios specialybės jau mokosi aštuoni studentai. Lietuvių kalbą ir literatūrą jiems dėsto iš Klaipėdos pakviesta filologijos magistrė Aušra Trumpickaitė. Ji taipgi atlieka ir fakultatyvinį neprivalomą lietuvių kalbos dėstymą ją norintiems išmokti rusų studentams. Direktorius V. Bartnikas sekančiais mokslo metais norėtų įvesti ir Lietuvos istorijos bei Lietuvos kultūros ir meno istorijos dėstymą studentams, kurie nori būti mokytojais lietuvių pradžios mokyklose.

Britanija

Šv. Kazimiero šventovėje gausėja santuokos tarp Lietuvos ir išeivijos atstovų arba tik atvykusiųjų iš Lietuvos. Liepos 29 d. klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, sutuokė Ernestą Vacį iš Zapyškio ir Renatą Meškauskaitę iš Ukmergės. Kun. Kęstutis Ramanauskas, MIC, iš Lietuvos atvykęs pakeisti vasaros atostogas pradedančio klebono kun. dr. J. Sakevičiaus, MIC, liepos 31 d. sutuokė du kauniečius — Salomėją Pečiulytę ir Marijų Jusionį.

A. a. Pranas Baukus, Mančesterio lietuvis, rugsėjo 5 d. buvo rastas miręs savo namuose, nespėjęs užbaigti septyniasdešimt antrųjų amžiaus metų. Velionis turėjo širdies sutrikimą ir buvo gydęsis ligoninėje. Mirties data nebuvo nustatyta, bet ją leidžia spėti rugsėjo 5 d. kalendoriuje rastas nenuplėštas rugpjūčio 31 d. lapelis. Velionis buvo ūkininko sūnus, gimęs Suvalkijoje prie Sintautų. Buvo įstojęs Vietinėn rinktinėn, o ją uždarius — išvežtas Vokietijon. Iš pokarinės Vokietijos stovyklų Anglijon atvykęs 1947 m., dirbo keliose anglies kasyklose ir tinkuotoju statybose. Velionis vedė italę ir išaugino sūnų Edmundą. Reiškėsi Mančesterio lietuvių klubo valdyboje, buvo DBL sąjungos Mančesterio skyriaus narys. Velionies palaikai rugsėjo 13 d. sudeginti Blackley krematoriume. Gedulines Mišias St. Chad šventovėje atnašavo ir laidotuvių apeigas krematoriume atliko kan. Valentinas Kamaitis. Atsisveikinimo pietus laidotuvių dalyviam surengė Mančesterio lietuvių klubas.

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

PARCEL EXPRESS Inc.

2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7

LIETUVOS skyrius MARGUTIS

Telefonas (416) 604-2538

DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 10am - 6pm
šeštadieniais 10am - 2pm

Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams **LIETUVOJE**

MŪSŲ KAINOS TORONTE:

Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda arba 1 kg — **$7,50** plius **$14** pristatymas arba **$1.49** plius **$14** pristatymas

Persiuntimas lėktuvu:
1 kg — **$3.99** plius **$14** pristatymas

Pervedimas JAV Dol.:
4% plius **$14** pristatymas

DĖMESIO !!!

Siuntiniai priimti iki lapkričio 8 D. bus pristatyti Lietuvoje Šv. KALĖDŲ ŠVENTĖMS.

Jai dėkojo šimtai šokėjų

Tautinių šokių mokytojos bei vadovės Jadvygos Matulaitienės pagerbtuvės

Niujorke nuo 1950 m. gyvena tautinių šokių puoselėtoja, mokytoja, ansamblių vadovė Jadvyga Matulaitienė. Ji pamažu traukiasi į užtarnautą poilsį. Jai 1995 m. spalio 15 d. Kultūros židinyje Bruklyne buvo surengtos įspūdingos pagerbtuvės — visuomenės padėka už jos didį ir nuoširdų darbą su lietuvių jaunimu. Pagerbtuves rengė Lietuvių katalikių moterų kultūros draugija.

Salė buvo pilnutėlė dalyvių. Svečiai atvyko iš įvairiausių vietovių, nes J. Matulaitienė plačiai reiškėsi, dirbo su ansambliais, dalyvavo tautinių šokių šventėse, jas organizavo, vadovavo, dirbo įvairiuose kursuose.

Iškilmę pradėjo rengėjų pirmininkė Birutė Lukoševičienė trumpu žodžiu. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė Rūtą Udrienę iš Mičigano.

J. Matulaitienę pirmas pasveikino ambasadorius Anicetas Simutis. Pasirodo, kad kadaise Kaune jis gyveno toje pačioje Molėtų gatvėje, tame pačiame name, kai Jadvyga buvo gimnazistė. Šiltu žodžiu ir jaukiu humoru prisiminė anas jaunystės dienas ir palinkėjo ramaus poilsio.

Invokaciją prieš vaišes sukalbėjo kun. Jonas Pakalniškis. Pakeltos šampano taurės, sugiedota "Ilgiausių metų". Tuo ir prasidėjo bufetinio pobūdžio pietūs su didele valgių gausa.

Po pietų Dalia Dzikienė, buvusi J. Matulaitienės šokėja, dabar Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininkė ir Hartfordo šokių ansamblio "Beržėlis" vadovė, kalbėjo apie savo didžiąją mokytoją, jos gyvenimą, lietuviškąjį šokį ir jo kūrimą, kaip prie jo prisidėjo jos mokytoja.

Rašytojas Algirdas Landsbergis paskaitė spalvingą humoreską — poemą "Jadvygos šokis". Pasirodo, kad jis su Jadvyga — giminės. Jadvyga jam yra teta, jo motina buvo vyriausia Jadvygos sesuo, o Jadvyga jauniausia. Jie drauge augo, lankė mokyklas, drauge su šeimomis pasitraukė iš Lietuvos į tremtį . . .

Į tą spalvingą praeitį rašytojas pažvelgė su humoru, įterpdamas vis linksmą sakinį apie vaikystę, draugus ir ožką, kurią į tremtį vedės Jadvyga. Ji traukėsi su savo maža dukrele, ir todėl buvo reikalinga ir ožkytė.

Jaunimas savo buvusiai šokių mokytojai surengė staigmeną: susidaręs būrelis, vadovaujamas Laimos Šileikytės-Hood ir Aldonos Marijošienės, pašoko du tautinius šokius: "Vakaruškos" ir "Per girią girelę". Abu šokiai sukurti J. Matulaitienės.

Kultūros židiny Bruklyne, NY, 1995 m. spalio 7 d. įvyko koncertas, kurį rengė Lietuvių fondas, čia esanti jo atstovė Lilė Milukienė. Koncerto programą atliko sol. VIRGINIJA BRUOŽYTĖ-MULIOLIENĖ ir akompaniatorius Michael Borowitz iš Klivlando "Lyric" operos. Solistė yra kilusi iš Australijos. Prieš 7-8 metus ji lankėsi Amerikoje, dainavo tame pačiame Kultūros židinyje. Dabar Virginija į Ameriką atvyko kaip subrendusi solistė, jau ir ištekėjusi. Šio koncerto programa buvo dviejų dalių. Pirmoje vyravo lietuviškos dainos, antroje – tarptautinės, daugiausia ištraukos iš operų. Abiejose dalyvavęs pianistas atliko didesnius fortepiono kūrinius. P.J.

Nuotr. Vyt. Maželio

Gerimantas Penikas parengė vaizdajuostę iš jos gyvenimo, jaunystės, mokyklų ir iš veiklos įvairiuose ansambliuose. Tekstą parašė ir įkalbėjo Paulius Jurkus. Gaila, kad nebuvo gautas didesnis ekranas. Dabar vaizdajuostė rodyta dviejuose TV ekranuose. Aparatai stovėjo ant scenos, tai iš toliau matomumas buvo gana silpnas.

Prasidėjo sveikinimai. O jų buvo labai daug. Sveikino žmonės žodžiu ir raštu, sveikino ansambliai, jų vadovai, žymieji šokių mokytojai ir visuomenės veikėjai.

J. Matulaitienė tarė jautrų padėkos žodį; dėkojo Dievui, tėvams, seserims, broliams, jaunimui ir draugams už tai, kad jai leido atlikti šią tautinę-kultūrinę pareigą.

Rengėjos išspausdino ir prasmingą programą. Viršelį nupiešė architektė Irena Puidokienė. Ji taip pat sumaniai ir meniškai dekoravo salę, įvesdama šokių simbolikos ir ornamentikos.

Programoje buvo surašyti visi šokėjai, kurie nuo 1950 iki 1995 m. šoko "Tryptinio" ansamblyje. Tokių šokėjų buvo 396. Visi jai dėkojo!

Paulius Jurkus

Tautinių šokių mokytojos JADVYGOS MATULAITIENĖS pagerbtuvėse Niujorke. Iš kairės: ambasadorius Anicetas Simutis, kun. Jonas Pakalniškis, J. Matulaitienė

Nuotr. Vyt. Maželio

Tautinių šokių mokytojos JADVYGOS MATULAITIENĖS pagerbtuvėse Niujorke "Tryptinio" šokėjai atlieka jos sukurtą šokį "Vakaruškos"

Nuotr. Vyt. Maželio

Kad iškvėptų bolševikinį tvaiką...

Pas žymųjį Homero ir kitų klasikinės literatūros vertėją Antaną Dambrauską Druskininkuose

Kun. KAZIMIERAS J. AMBRASAS

Įsimintinos studijų dienos, bet dar labiau įstrigusios tos, kai vaikščiojau Vilniaus universiteto koridoriais kaip dėstytojas. Nuo seno man knietėjo vertimai. Todėl ne tik išverčiau keliolika knygų, bet, apsigynęs disertaciją, norėjau skaityti vertimo teorijos, istorijos, bibliografijos kursus, įkurti šioje aukštojoje mokykloje vertimo katedrą. Ne kartą apie tai kalbėjau įvairiomis progomis Vilniuje, Kijeve, tuometiniame Leningrade, Maskvoje ir kitur, kai nesyk teko susidurti su šios srities specialistais. Per didelius vargus pagaliau buvo duotas leidimas filologijos fakultete turėti vertimo specializaciją, kuriai buvau paskirtas vadovauti. Kad šios specialybės studentai galėtų šiek tiek labiau praplėsti akiratį, susipažinti su įdomiais, daug knygų iš įvairių kalbų išvertusiais žmonėmis, vienąsyk sugalvojau skrajojantį seminarą: su studentais rinktis pas kurį nors įžymesnį vertėją namuose, kad studentai patys pamatytų tas sąlygas, kur jie dirba, susipažintų dažnai dėl politinių ir tautinių sumetimų daug vargo, nuoskaudų patyrusiais žmonėmis, iš jų lūpų išgirstų apie sunkų, tačiau naudingą, įdomų ir kūrybišką darbą.

Šitaip su grupele studentų ne kartą aplankėme jau ne centimetrais, bet savo verstines knygas lentynose metrais skaičiuojantį talentingą vertėją Dominyką Urbą. Deja, mūsų tas skrajojantis seminaras ir visa specializacija po 15 metų universiteto vadovybės, visiškai nepaaiškinus priežasčių, buvo uždrausta. Greičiausia todėl, kad tiek aš pats, tiek ir tie mano praktiniams ir teoriniams mokslo reikalams pasirinktieji asmenys Saugumo nebuvo palankiai vertinami.

Tačiau mums dar pasisekė: laiku vienąsyk išsirengėme ir išvažiavome į Druskininkus pas Antaną Dambrauską, kurį daugelis lankytojų vadindavome profesoriumi. Taigi po šitiek metų nepaprastai įdomu pasikalbėti su daugel metų praleidusiu tremtyje, daug nuoskaudų, neteisybės patyrusiu, plačios širdies ir dar platesnio literatūrinio akiračio, neeilinės erudicijos vyresnės kartos lietuvių kultūros mylėtoju, platintoju ir kartu darbščiu jos turtintoju – apie 17 išverstų veikalų – vertimais iš klasikinių lotynų ir graikų kalbų.

Būdamas Lietuvoje pas gerbiamą profesorių buvau maloniai priimtas. Nors ankstyvasis šio nenuilstamo plunksnos darbuotojo žvalumas jau retkarčiais būna aptemdytas su metais (1996 m. sausio 28 Antanas Dambrauskas minės 85–tąjį savo gimimo pavasarį!) sėlinančių negalių, bet pirmykštis jaunuoliškas ryžtas, principingumas, Dievo, Bažnyčios ir tautos meilė, regis, dar labiau susikristalizavo šioje taurioje asmenybėje. Užtat jis dar labiau brangintinas ir vertas tikrosios padėkos, pagarbos, kurios iš žmonių tikrai jis šioje žemėje būdamas už savo kančias, nelaimes ir vargus ar besulauks.

— Ką galite pasakyti apie Rokiškio gimnaziją?

— 1998 ši mokykla švęs aštuoniasdešimt savo gyvavimo metų. Kai buvo įsteigta, ji tebuvo progimnazija. Pirmoji abiturientų laida išleista 1924 ar 1925 m. Mano abitūros išleistuvių – 1931 metais čionai buvo pastatyti naujieji gimnazijos rūmai. Per aštuonerius metus, kuriuos šioje gimnazijoje mokiausi (1923 – 1931), turėjau gerų draugų, taip pat dar geresnių mokytojų lituanistų, iš kurių man įsimena Juozas Rainys, į JAV išvažiavęs ir ten miręs vadovėlių autorius Juozas Gobis, Petras Bliūdžius parašęs nemaža pjesių vaikams. Ypač man daug daug žinių davęs, išmokęs pamilti gimtąją kalbą Stasys Naginskas, kurio žmonos Adelės tėviškė buvo netoli nuo Rokiškio. Vien paminėt mokytojo Naginsko pavardė man pravertė, kai nusprendžiau studijuoti. Stodamas į Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinį skyrių laikiau bendrinės lietuvių kalbos egzaminą, rašiau publicistinę temą "Mokykla ir visuomenė". Kai atsakinėjau žodžiu, egzaminatorė Čiurlionienė paklausė mano mokytojo litunisto pavardės. Kai atsakiau, kad mokytojas Naginskas, ji kitiems egzaminatoriams pasakė: "Štai pono Naginsko mokinys". Užteko man teisingai sukirčiuoti kelis žodžius ir, gavęs labai gerą pažymį, įstojau į universitetą.

— Ar Jūs iš karto stojote į Vytauto Didžiojo universitetą?

— Ne iš karto. Pradinę mokyklą baigęs kaimo pirkioje rengiausi būti artoju, nes gimnazija nuo gimtinės – Norkūnų kaimo – buvo už 16 km. Tai kur čia kaimo vaikui tie dideli mokslai! Baigęs gimnaziją, iškart stojau į kunigų seminariją. Vis atsimenu metropolitą arkiv. J. Skvirecką. Nekoks buvo giedorius. Mano balsas – negeresnis. Tai be klausos, be balso, koks aš būsiu kunigas!

— Ką galėtumėte pasakyti apie brolius Biržiškas?

— Biržiškos – tipiški Lietuvos bajorai, bet neatsiskyrę nuo savo tautos. Domėjosi Lietuvos kultūros istorija. Amerikoje Vaclovo rūpesčiu parengti trys "Aleksandryno" tomai. Tai nuo pirmosios lietuviškos knygos – 1547 m. – bibliografija, kurią toliau papildė brolis Mykolas. Kadangi Vaclovo žmona buvo Aleksandra, tai jos garbei ir taip pavadinta šitoji knyga. Trečiasis brolis Viktoras ją išleido.

— Papasakokite apie savuosius vertimus.

— Jei imčiau šnekėti apie visus, pernelyg ilgai užtruktų. Gal tad tiktai apie vieną kitą. Darbas Druskininkų vaikų sanatorijoje "Saulutė" nepaprastai nuvargindavo. Tas nuolatinis žvalgymasis iškart į visas keturias šalis, būk visad įsitempęs, kad vaikai nesusižeistų, nesusipeštų. Fiziškas nuovargis didelis, o dvasia vis alksta. Į savo kambarėlį grįždavau kaip lagery po akmenų tampymo. Kad apsiramintum, nuovargį numaldytum, reikėjo rinktis: pradėti draugauti su stikliuku arba rasti širdžiai artimesnio darbo. Užkliuvau už antrosios galimybės. Prieš pat areštą 1945 m. buvau pradėjęs versti Vergilijaus "Georgikas". Po dvylikos metų sugrįžęs radau rankraštį ir originalą nekonfiskuotą. Vakarais sėdau versti "Georgikų". Gerokai pasivaręs priekin, parašiau Valkūnui, gal tas galėtų savo vardu išleisti, o pyragą dalintumėsi abu. Valkūnas pažadėjo mane suvesti su leidyklos žmonėmis, kad galėčiau savo vardu leisti knygas. Ir supažindino mane su Eugenija Stravinskiene. Daug gero padarė man ši moteris. Ji ir "Vagos" leidyklos direktorius Jonas Čekys...

— O gal tartumėte kelis žodžius apie Homero vertimus?

— Leidykla vis ieškojo poeto Homerui versti. Tik kai poeto nerado, praverčiau ir aš. Netrukus gavau parengti spaudai J. Ralio verstąją "Odisėją". Tas vertimas – pasenęs, jau daugiau istorinis, su kirčiavimo, eiliavimo klaidomis. Todėl dar tebegyvendamas "Iliados" taisymo įkarščiu, ėmiausi taisyti iš širdies ir peties. Tik, deja, nebeliko Ralio, bet neišėjo ir Dambrausko. Nukentėjo, žinoma, ir pats Homeras. Tasai draikalas buvo išleistas 1964 m.

— Už ką Jums lygiai prieš metus suteiktas Druskininkų miesto garbės piliečio vardas?

— Štai imkite šį aplanką ir pats pasiskaitykite, – ir paduoda tokį tekstą: "Pravirksta gatvės rudenį, nuklykia į tolumas gervės, pakrantėj sustingsta pailsusi Nemuno banga. Tai gamtos kasdienybė, tačiau greta jos dar prasmingenis ir didingesnis žmogaus gyvenimas, Aukštaitiška siela, visais kūrybinės dvasios syvais įaugęs į dzūkų žemę. Jūs mums nepalaužiamas ąžuolas, išvertęs ir padovanojęs tautai pačius geriausius antikinės lite-

(Nukelta į 7-tą psl.)

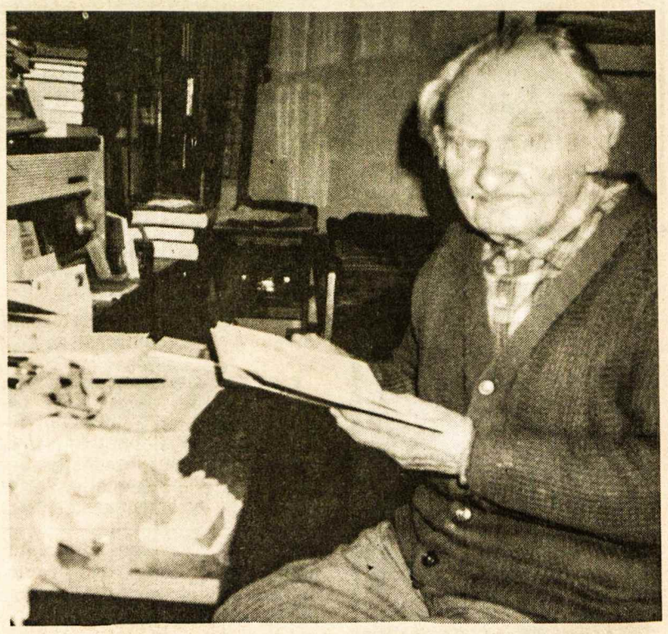

Žymusis vertėjas ANTANAS DAMBRAUSKAS, prie šio stalo vertęs į lietuvių kalbą Homero kūrinius

Nuotr. K. J. Ambraso

Atsiųsta paminėti

LITERATŪRA IR KALBA – XXII, serijinė knyga "Kostas Korsakas", 416 psl. ir viršeliai; išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas Vilniuje; red. V. Rakauskas; tiražas 300 egz. Kaina sutartinė.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Talentingasis kaunietis smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, studijuoja žymiojoje Julliardo muzikos mokykloje Niujorke. Sparčią jaunojo smuikininko pažangą liudijo šią vasarą Lietuvoje atostogų metu surengti koncertai. Spalio 1 d. jo koncertas įvyko Filadelfijoje, Lietuvių kultūros rūmų muzikos salėje. Tuos rūmus vietiniai lietuviai pastatė 1907 m. Juose lankėsi dr. Jonas Basanavičius ir Lietuvos prez. Antanas Smetona. Jaunojo V. Čepinskio virtuoziškas smuikavimas sužavėjo koncerte dalyvavusius lietuvius. Jie ypač džiaugėsi smuikininko V. Čepinskio dideliu greičiu atlikta N. Paganinio kompozicija "Perpetuum mobile".

JAV LB kultūros tarybos 1995 m. premijos buvo paskirtos: žurnalisto — "Draugo" vyr. red. Danutei Brazytei-Bindokienei, meno — dail. Ramojui Mozoliauskui. Į tris dalis padalyta muzikos premija teko Čikagos lietuvių operai, "Dainavos" ansamblio vadovui Dariui Polikaičiui ir Dievo Motinos parapijos Klivlande chorvedei Ritai Kliorienei. Muzikos garbės premijos buvo paskirtos solistams veteranams — tenorui Stasiui Barui, baritonui Algirdui Braziui, sopranui Danai Stankaitytei, mezzo-sopranui Aldonai Stempužienei ir bosui Jonui Vazneliui. Premijų mecenatas yra JAV lietuvių fondas Čikagoje. Šiemetinė jų įteikimo šventė įvyko Jaunimo centre lapkričio 5 d. popietę. Programą atliko aktorė Nijolė Martinaitytė, gitaristas Petras Aglinskas ir sol. Audronė Gaižiūnienė, sopranas, su akompaniatoriumi Ričardu Soku.

Poetė Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė, mirusi 1974 m. vasario 26 d. Čikagoje, gimė 1895 m. liepos 26 d. Mažučiuose, dabartiniame Vilkaviškio rajone. Alksnėnų parapijos šventovėje yra stebuklingaja laikoma Švč. Mergelės Marijos statula su kūdikėliu Jėzumi, o poetės J. Augustaitytės-Vaičiūnienės tėviškėje — Mažučių šaltinėlis su gydomosios galios turinčiu vandeniu. Prie jo dabar buvo atstatyta koplytėlė su žiežmariečio V. Kapačiūno išdrožtais ąžuoliniais koplytstulpiais, simbolizuojančiais Dievo Motinos Marijos septynias džiaugsmingąsias ir septynias skausmingąsias paslaptis. Koplytėlę ir koplytstulpius pašventino Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis, atvykęs teikti Sutvirtinimo sakramento. Ta proga buvo prisimintas ir Čikagoje palaidotos poetės J. Augustaitytės-Vaičiūnienės šimtasis gimtadienis. Mat prie koplytėlės yra jos gimtavietę ženklinantis akmuo. Šimtajam gimtadieniui skirtą poetės literatūrinio palikimo parodą surengė Vilkaviškio krašto muziejus.

Dabartinės lietuvių dailės darbų paroda, trukusi mėnesį laiko, rugsėjo 6 d. buvo atidaryta Budapešto šiuolaikinio meno centre. Jos oficialus rengėjas yra Vilniaus šiuolaikinio meno centras bei jo direktorius Kęstutis Kuizinas. Pasikalbėjime su "Lietuvos aido" atstove Nina Aukštaityte jis betgi pabrėžia, kad ši paroda Vengrijoje iš tikrųjų yra susieta su JAV Stockbridge, Mass., gyvenančiu išeivijos dail. Kaziu Varneliu, erdviuose "Villa Virginia" namuose sutelkusiu savuosius tapybos kūrinius bei kitus vertingus rinkinius. Ten apsilankę Vengrijos dailės atstovai jam pasiūlė jo kūrinių parodą Budapešte. Tačiau pradėjus pokalbį su Vilniaus šiuolaikinio meno centru dėl jame likusių dail. K. Varnelio kūrinių, buvo nutarta Budapešte surengti trijų dalių lietuvių dailės darbų parodą trijose pereinamose salėse. Ji buvo pavadinta "Trijomis dienotvarkėmis", reiškusiomis skirtingus dailininkų darbus kiekvienoje salėje. Pirmoji salė buvo skirta dail. K. Varnelio kūrybai, susietai su XX š. aštuntuoju dešimtmečiu, kai jis aktyviai reiškėsi Čikagoje. Antroji salė buvo atiduota parodon pakviestai "Post ars" grupei, šion parodon įsijungusiai instaliaciniu darbu "Autobusas", skirtu Vengrijoje gaminamiems "Ikarams". Trečiojoje salėje įsikūrė pomodernistinio būvio populiarėjantis jauniausias atstovas Gediminas Urbonas, instaliaciniu sustatymo ir apšvietimo būdu iš savo akmeninių skulptūrų sudaręs vieną kūrinį "Suakmenėjusi erdvė". Šiam savo darbui jis panaudojo visas pastarajame penkmetyje sukurtas akmenines skulptūras.

Panevėžio pirmojo vysk. Kazimiero Paltaroko šimtas dvidešimtosios gimimo metinės paminėtos spalio 22 d. Mat velionis gimė 1875 m. spalio 22 d. Linkuvos parapijos Gailionių kaime. Mirė Vilniuje 1958 m. sausio 3 d., panevėžiečiams palikęs pastatydintą Kristaus Karaliaus katedrą. 1958 m. sausio 7 d. velionis buvo palaidotas tos katedros kriptoje. Panevėžio ateitininkai, pagerbdami savo globėjo vysk. K. Paltaroko atminimą, Kristaus Karaliaus katedros kriptoje surengė visą savaitę trukusias vakarinių studijų valandas. G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje atidaryta paroda "Vysk. Kazimieras Paltarokas — švietėjas, publicistas, kultūros ir meno globėjas". Vysk. K. Paltaroko gimimo dieną prie jo gyvento namo buvo pašventintas paminklinis kryžius. Katedroje buvo atnašautos Mišios ir įvyko velioniui skirta atminimo valanda. Koncertinę programą atliko Panevėžio kamerinis orkestras ir Kauno muzikinio teatro sol. Rita Preikšaitė.

Skulptoriaus Vinco Grybo (1890-1941) šimtas penktosios gimimo metinės buvo paminėtos Raseiniuose prie jo sukurtos populiariosios paminklinės "Žemaičio" statulos. Ji ištvėrė visas II D. karo audras. Tik vietiniai aktyvistai buvo užmūriję užrašą "Amžiais budėjau ir vėl nepriklausomybę laimėjau. 1918-1933". Iškalti metai liudija, kad paminklas buvo skirtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 15 metų sukakčiai. Atidengimo iškilmėje dalyvavo ir prez. Antanas Smetona, pasodinęs ąžuoliuką. Jis išaugo tvirtu ąžuolu, raseiniškių dabar vadinamu Laisvės ąžuolu. Minėjime dalyvavo velionies sūnus Gediminas Grybas. Trūko tik paties skulptoriaus Vinco Grybo, Lietuvai sukūrusio daug svarbių tautinių paminklų. Jis buvo tragiškai sušaudytas vietinių aktyvistų ir vokiečių 1941 m. liepos 3 d.

Prof. dr. Jono Kazlausko (1930-1970), talentingo kalbininko ir baltistikos specialisto, šiemet buvo paminėtos dvi sukaktys — gimimo šešiasdešimt penktosios metinės bei įtartinai neaiškios mirties dvidešimtpenkmetis. Šiai sukakčiai pasirenkamos jo laidotuvės lapkričio 1 d. Mat velionį buvo suerzinęs Maskvos savo nuožiūra atmestas kvietimas skaityti paskaitas vieną semestrą valstybiniame Pensilvanijos universitete. Tas kvietimas jam nebuvo pristatytas ir atmestas Maskvos, nepainformavusios paties prof. dr. J. Kazlausko. Tada jis dingo, o jo lavonas tik po poros savaičių buvo rastas Neryje. Kilo rimtas įtarimas išeivijoje, kad protestuoti pradėjusį prof. dr. J. Kazlauską galėjo nužudyti jo protestą norėję nutildyti KGB saugumiečiai. Jo gimimo šešiasdešimtpenkmetis rugpjūčio 1 d. buvo paminėtas gimtuosiuose Matiešionyse, Prienų rajone, kur dabar ūkio šeimininkas yra velionies brolis Kajetonas Kazlauskas. Ten po Mišių Birštono šventovėje ant kalnelio susirinko bičiuliai, bendramoksliai, Vilniaus universiteto kalbininkai.

Kalnelį puošia tautodailininko Ipolito Užkurnio iš ąžuolo iškaptuotas paminklas prof. dr. J. Kazlauskui. Prie tos skulptūros daug šiltų velioniui skirtų žodžių pasakė jo artimas bičiulis poetas Justinas Marcinkevičius, prof. Jonas Palionis, kurso draugas Kazys Morkūnas. Prof. Albertas Rosinas jau po Mišių Birštono šventovėje priminė velionies prof. dr. J. Kazlausko iniciatyva suorganizuotą pirmąją baltistų konferenciją. "Lietuvos aido" atstovė Danutė Dvilinskaitė, aprašydama velionies pagerbimą tėviškės ūkyje, primena skaitytojams, kad jo gimtojo namo jau nebėra. Ipolito Užkurnio iškaptuota skulptūra ant kalnelio pastatyta toje vietoje, kur buvo gimtasis namas. Sodybos pastatai dabar atstatomi kitose vietose. Pastatų statyboms Prienų miškų urėdija velionies broliams lengvatinėmis sąlygomis pardavė nenukirstą mišką. Žodį tesėjo ir Prienų rajono žemės ūkio valdyba elektros laidų linijos sutvarkymą apmokėjusi iš ūkininkų rėmimo fondo. Gražiai veša prieš metus abipus sodybos keliuko pasodinti ąžuoliukai. Velionies prof. dr. J. Kazlausko gimimo sukakties minėjimą ant Matiešionių kalnelio A. Corellio ir G. F. Haendelio kūriniais praturtino smuikininkė Olga ir pianistas Vladimiras Majorovai.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.25%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.50%
2 metų term. indėlius	5.75%
3 metų term. indėlius	6.00%
4 metų term. indėlius	6.25%
5 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn.palūk.	5.50%
1 metų GIC-met. palūk.	5.75%
2 metų GIC-met. palūk.	6.00%
3 metų GIC-met. palūk.	6.25%
4 metų GIC-met. palūk.	6.50%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.00%
2 metų	8.00%
3 metų	8.00%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ir 3 metų	7.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 59 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539Toronte

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide

WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4889 Dundas Street West, Suite 102,
Etobicoke, Ontario M9A 1B2

Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę, visais atvejais prašau kreiptis į mane, skambinant bet kuriuo metu.

TEODORAS STANULIS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. **416 769-1616,** namų tel. **416 231-4937,** nešioj. tel. **416 802-1029,** FAX **416 769-1524.**

KIPLING-RATHBURN rajone parduodamas centrinio plano 3 miegamųjų "bungalow". Du dideli žaidimų kambariai, sklypas 49x125 pėdų. Jame 18 vaismedžių. Autobusas – tiesiai į Kiplingo požeminį, arti mokyklų ir parko. Tuoj pat galima užimti. Prašoma kaina $209,900.

SĄŽININGAS, GREITAS IR GARANTUOTAI MALONUS VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS VISAIS PARDAVIMO-PIRKIMO REIKALAIS. NEMOKAMAS NAMŲ ĮVERTINIMAS

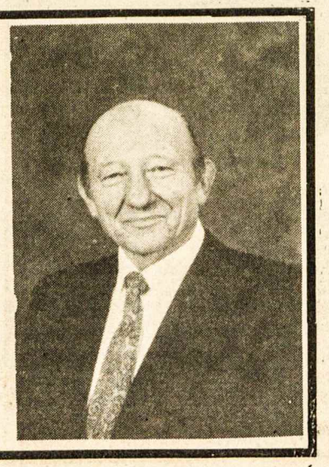

ŠARŪNAS MARČIULIONIS (viduryje), šiuo metu žaidžiantis "Sacramento Kings", profesionalų krepšininkų komandoje, lapkričio 8 d. po rungtynių su "Toronto Raptors" susitikęs su lietuviais Nuotr. V. Staškevičiaus

SPORTAS

Š. Marčiulionis Toronte

Šarūnas Marčiulionis, garsusis Lietuvos krepšininkas, kuris šiuo metu žaidžia profesionalų "NBA" lygoje, lapkričio 8 d. lankėsi Toronte. Jo dabartinė komanda "Sacramento Kings" žaidė prieš naują "Toronto Raptors" komandą "Skydome" pastate. "Sacramento Kings" laimėjo 109:90. Žiūrovų buvo daugiau kaip 16,000, kurių tarpe apie 60 lietuvių.

Po rungtynių Šarūnas, lydimas torontiečio sporto darbuotojo Edvardo Stravinsko, atvyko į netoliese esantį restoraną susitikti su rungtynes stebėjusiais lietuviais. Jis su visais mielai sveikinosi ir dalino savo parašus (autografus), kurie tik jų norėjo. Pasirodė kaip labai draugiško būdo asmuo, kuriam tikrai rūpi Lietuvos reikalai. Pakviestas atvykti į Torontą šią vasarą ilgesniam laikui, apgailestavo, kad negalės, nes vasara treniruosis su Lietuvos komanda, besiruošiant olimpinėms žaidynėms Atlantoje.

Šios rungtynės buvo vienintelės "Sacramento Kings" šį sezoną Toronte. Dabar liekame laukti Arvydo Sabonio, kurio komanda "Portland Trailblazers" žais Toronte vasario pradžioje. **V.L.S.**

Krepšinio klubų varžybos

Lapkričio 17-18-19 d.d. įvyks "Aušros" jaunimo krepšinio varžybos. Dalyvaus daugiau kaip 300 krepšininkų tarp 6-15 metų amžiaus. Žais 7 iš 9 "Aušros" jaunimo krepšinio komandos. Varžybos vyks trijose vietose: Father Goetz mokykloje, Mississaugoje, Father Redmond mokykloje, Etobicoke ir Prisikėlimo parapijoje. Šiose varžybose šalia "Aušros" klubo dalyvaus Toronto "Vytis", Hamiltono "Kovas" bei nelietuvių krepšinio komandos. Lapkričio 17, penktadienį prasideda rungtynės: 6.30 v.v. ir tęsis iki 9.30 v.v. visose vietose. Šeštadienį 9 v.r. – 5 v.v., o sekmadienį baigminės rungtynės 9 v.r. – 4 v.p.p. Father Goetz mokykloje, Mississaugoje. Daugiau informacijų galima gauti kreipiantis į Rūtą Jaglowitz tel. 416 622-9919. **L.K.**

Veiklos žinios

Kauno "Žalgirio" krepšininkai Europos taurių varžybose laimėjo ir antras rungtynes prieš Nikosijos "Apoez" 87:51. Po šio laimėjimo "Žalgiris" žais baigminėje 12-kos komandų grupėje. Blogiau sekėsi "Šilutei", kurie pralaimėjo antrąsias rungtynes Atėnų "Aek" 121:100 ir iš tolimesnių varžybų iškrito.

Biatloninkas Algimantas Šalna, pakviestas į JAV treneriu, jau penkeri metai gyvena Lake Placid ežero pakraštyje. Po gero pasirodymo JAV jis susilaukė didelio pripažinimo.

P. Vanagas ir M. Dobriazko "Skate Canada" čiuožimo varžybose, kurios vyko St. John, N.B., buvo aštunti.

Artūras Karnišovas žaidžia Barcelonos komandoje. Europos lygos varžybose jo komanda įveikė italus 90:73, ir jis surinko 22 taškus. **A.S.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

MAMERTĄ DULIŪNĄ PRISIMENANT

Lapkričio 16 d. bus metai, kai iš šio gyvenimo išėjo Jūsų lietuviškosios bendruomenės Toronte narys, o mūsų brolis Mamertas Duliūnas. Su nemažėjančiu skausmu kasdien menam Jį, taip ir nespėjusį pasidžiaugti kartu su mumis tvirta lietuvių nepriklausomybe čia, Lietuvoje, Tėvynėje, iš kurios, kaip ir daugelis Jo kartos Kanados lietuvių, buvo išblokštas savo jaunystėje.

Sklaidydami mums prieinamus atsiminimus, rašinius spaudoje, didžiuojamės, kad Jis – Mamertas, antrasis mūsų tėvų šeimoje sūnus, paliko šviesų ženklą ten, išeivijoje, telkdamas jaunimą "Vyčio" klubo veikloje. Dirbo su jaunimu neabejotinai gododamas ir mylėdamas tuomet pavergtą Lietuvą, kaip ir kiti Jo broliai. Juozas – inžinierius statybininkas už pasipriešinimą Tėvynės okupacijai nuo 1945 m. gegužės kentėjo Marijampolės, Lukiškių kalėjimuose ir Rusijos Pečioros bei Norilsko lageriuose (jis netikėtai mirė 1994 m. lapkričio 28 d., tuoj po Mamerto mirties). Trečiasis brolis Vytautas, jaunas mokytojas, 1945 m. vasario 16 d. išėjo į partizanų gretas, atsisveikinęs su mokinukais Alytaus apskr. Butrimonių pradžios mokykloje, paskutinę pamoką paskyręs "Lietuva, tėvyne mūsų" žodžių mokymui atmintinai (žuvo 1946 m. vasario mėn.). Atminties gėlės Jiems ant kapų Palangoje, Toronte ir, deja, kažkur Dzūkijos žemelėje. Tokia vienos Lietuvos vaikų kartos – jaunųjų kartos – dalia, kuriai nebuvo svetimas galingas, galingesnis už gyvybę Žmogiškasis jausmas – Tėvynės Meilė.

Mamerto Duliūno mirties metinių dieną mes, Jo likę seserys ir brolis Lietuvoje, išreiškiame gilią pagarbą ir dėkingumą visiems tautiečiams, lydėjusiems Jį per gyvenimą už Tėvynės ribų. Žinodami, kad Mamerto širdis sustojo plakti Jam persodinant medį Vasagoje, besirūpinant jaunimu, linkime, kad Toronto sporto klubas "Vytis" ir toliau gyvuotų bei klestėtų (jo atstovų nematėme šiemetinėse Pasaulio lietuvių žaidynėse), kad nutiestų kelius į senąją Lietuvą. Čia, prie Baltijos jūros krantų, Žemaitijos ir Prūsijos kalvose, Aukštaitijos ežeruose, Dzūkijos smėlynuose, Sūduvos lygumose įaugusios amžinojo Lietuvos medžio Ąžuolo šaknys, kurio šakos apglėbia kone visą pasaulį.

Būkite, būkite visi su Lietuva. Tėvynei visi labai reikalingi. Ar galima to tikėtis?.. Šviečiant "Tėviškės žiburiams"?

Vena, Gediminas ir Vincenta Duliūnai, Kaunas

Prierašas. Mūsų namų durys atviros Lietuvoje tiems, kurie užklys į Kauną, ten neturėdami savųjų giminių. Mielai priimsime, suteikdami būstą (be atlygio!). Vincenta Irena Duliūnaitė, V. Kudirkos 14-4; tel. 731069 arba 756666.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

LEIDĖJAI

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker

Tel. 416 231-5000

FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Ateitininkų žinios

Toronto moksleiviai ateitininkai susirinko lapkričio 5 d. po Mišių ir aptarė savo metų veiklą. Kuopos pirmininku išrinktas Stasys Kuliavas. Po bendrų pietų moksleivių grupė su globėjais paruošė ir nuvežė Prisikėlimo parapijos žmonių suaukotą maistą St. Francis Table vargšų valgyklai Toronto miesto centre. Moksleiviai apžiūrėjo valgyklą. Brolis Gregorijus ir viena savanorė paaiškino, kaip valgykla veikia, kaip išsilaiko ir kaip svarbi yra savanorių pagalba. Kvietė ateityje padirbėti valgykloje.

Kalėdojimas moksleiviams įvyko lapkričio 10 d., 7 v.v. Kuliavų namuose. Jį pravedė kun. Edis Putrimas. Moksleiviai pasikvietė po vieną draugą, atnešė kalėdinių sausainių moksleivių stalui Prisikėlimo parapijos kalėdiniame bazare lapkričio 25-26 d.d. Po kalėdojimo moksleiviai gamino kalėdinius sausainių - saldainių namelius bazarui.

Kalėdinis bazaras – lapkričio 25-26 d.d. Moksleiviai dalyvauja su kepiniais Prisikėlimo parapijos kalėdiniame bazare. Informacijas teikia globėja Dana Grajauskaitė tel. 416 534-8544.

Ateitininkų kūčios – gruodžio 16 d. Prisikėlimo parapijoje. Moksleiviai dalyvauja su savo pasirodymu. Atvyksta ir Hamiltonas.

Žiemos kursai gimnazistams bus Albion Hills Fields Centre prie 50-to kelio, 8 km į šiaurę nuo Bolton, Ont., nuo gruodžio 27 iki sausio 1 d. Priimama iki 44 asmenų. Kaina gali svyruoti tarp $206 ir $140 asmeniui. Tai priklausys nuo dalyvių skaičiaus. Už tą mokestį bus duodamas tris kartus per dieną maistas, gaminamas centro šeimininkių, nakvynė, žiemos sportui priemonės ir profesinės pamokos pagal pageidavimą – slidinėjimas, čiuožimas ir kt. atsivežti savo patalynę ir rankšluosčius. Registruoja Dana Grajauskaitė 416 534-8544 Toronte.

Žiemos kursų programa rūpinasi MAS centro valdyba iš Čikagos: dr. Vytautas Vygantas ir Vėjas Liulevičius. Toronto globėjai kun. Edis Putrimas, Dana Grajauskaitė ir Gabija Petrauskienė rūpinasi technine ruoša.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui už auką Toronto moksleivių ateitininkų kuopai. Auka įgalins moksleivių dalyvavimą žiemos kursuose.

Gabija Petrauskienė

Skautų veikla

• Lapkričio 28 d., 7 v.v. Lietuvių namų seklyčioje šaukiama skautininkių-kų sueiga. Bus įdomi programa. Kviečiami visi-sos dalyvauti.

• Knygai "Lietuviškoji skautybė" aukojo: $250 iš a.a. Vl. Sližienės palikimo velionės atminimui; $100 skautų-čių tėvų komitetas, "Romuvos" stov. valdyba; po $50 – "Rambyno" ir "Šatrijos tuntai.

• Gruodžio 9 d., 7 v.v. lietuvių namuose rengiami j. budžių šokiai. Gros gera kapela, vadovaujama inž. j. budžio Pauliaus Bekerio. Pelnas skiriamas "Romuvos" stovyklavietės pagerinimui. Kviečiami visi atvykti ir paremti "Romuvą".

• Visų Šventųjų ir šv. Jono lietuvių kapinių lankymo diena atšvęsta spalio 29 d. Toronto skautininkai-kės V. Grybienė, P. Saplienė, E. Simonavičienė, V. Skrinskas, V. Sendžikas, Vl. Morkūnas, F. Mockus aplankė visų mirusių skautininkų-kių kapus. Jų tarpe šiose kapinėse ilsisi jau 1948 m. į Kanadą atvykę skautų vadovai: j.v.s. V. Šarūnas, v.s. J. Dambaras, v.s. P. Čeponis, v.s. kun. S. Kulbis, v.s. fil. S. Kairys, buvęs brolijos Vyriausias skautininkas ir "Skautų Aido" redaktorius. Prie visų šių kapų lankytojai uždegė žvakutes. Iš viso šiose kapinėse yra palaidoti 38 skautai-tės.

• LSS Kanados rajonas knygai "Lietuviškoji skautybė" surinko netoli $10.000. Sesės, broliai kviečiami prisidėti ir parodyti gerą pavyzdį kitiems rajonams.

• Lapkričio 1-oji yra lietuvių skautų įsteigimo diena. Tą dieną 1918 m. Vilniuje v.s. Petras Jurgelevičius-Jurgėla sušaukė pirmąją skautų draugovę. Išaugusi organizacija 1940 m. okupantų buvo likviduota. Brolijos vadas v.s. pulk. J. Šarauskas sušaudytas Červenėje, daug vadovų kalinta ir ištremta į Sibirą. Po Antrojo pasaulinio karo 1945 m. skautų vienetai labai greitai atsisteigė, sudarė Lietuvių skautų sąjungą, kuri veikia ir dabar. **M.**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
5.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
5.50% už 1 m. term. indėlius	
5.75% už 2 m. term. indėlius	
6.00% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 4 m. term. indėlius	
6.50% už 5 m. term. indėlius	
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
5.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal čekių sąsk. virš 50.000	
5.00% už Amerikos dol. 1 m. GIC	
4.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	7.50%
2 metų	7.50%
3 metų	7.75%
4 metų	7.75%
5 metų (fixed rate)	8.25%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	7.50%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 103 milijonus dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki **$2,000** ir asmeninių paskolų drauda iki **$30.000.** Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.*

*Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į **LIETUVĄ** ir į kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS:

• **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

'SAMOGITIA' Knygų rišykla **"SAMOGITIA"** meniškai įrišа knygas bei žurnalus.

A. Plenys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

SPAUSTUVĖ PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

Tony Genys **Sutton** GROUP

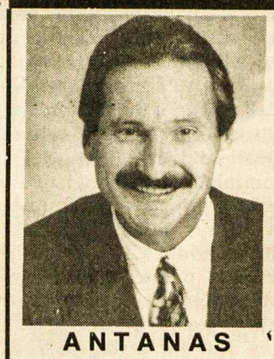

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. **416 236-6000**

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Per 7 darbo dienas jūsų giminėms Lietuvoje tiesiai į rankas perduodam amerikietiškus dolerius.**

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

****

DĖMESIO! NUPIGINTA:

VILNIUS - KAUNAS

Naujos rudens – žiemos sezono kainos – $950 plius mokesčiai.

****

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 10 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kad iškvėptų bolševikinį tvaiką...

(Atkelta iš 5-to psl.)

ratūros kūrinius", – taip užrašyta Druskininkų miesto tarybos sveikinime garbės piliečio suteikimo proga. Sveikinimą pasirašęs miesto tarybos pirmininkas Z. Streikus ir miesto meras V. Vaikšnoras 1994.09.10.

— Ne taip seniai paskirtos pirmojo laipsnio valstybinės premijos. Viename sąraše yra įrašyta nemaža pavardžių, tarp kurių yra ir Jūsų, ir visuomenės veikėjo Vladimiro Beriozovo. Ką Jums mena ši ir kitos greta Jūsų surašytos asmenybės?

— Matote, valdančiai partijai savo buvusius kadrus reikia aprūpinti taip, kad jiems iki gyvos galvos nebereikėtų vargti taip, kaip, sakysime, kai kuriems iš Sibiro grįžusiems, invalidams, pensininkams, subankrotavusiems. Tai juk nepatogu, kad bus parinkti vien tik buvę ir net esami valdžios draugai ar bičiuliai. Tad į tą sąrašą iš mandagumo ir atsargumo įtraukė ir tuos kelis "mažutėlius", su kuriais jie kažkada žaidė katės ir pelės žaidimą. Juk, sakysime, Jūsų paminėtas Vladimiras Beriozovas yra man lyg ir "giminė". Kai mane suėmė ir Kauno Saugume tardė gruzinas, tai aš nemokėjau, bet supratau rusiškai. Tada mudviejų su tardytoju pokalbius vertė jaunas vertėjas Vladimiras Beriozovas, kuris, norėdamas pasistengti, mano atsakymus vertė taip, kad man daugiau metų galėtų įsūdyti.

— Ką galėtumėte palinkėti Lietuvai ir tiems, kurie gyvena svetur?

— Noriu Lietuvai pasakyti, kad greičiau iškvėptų iš savęs bolševikinį tvaiką ir kuo greičiau imtų kvėpuoti lietuvišku gaiviu oru. O užsienyje gyvenantiems lietuviams iš visos širdies linkiu kuo daugiau ir energingiau burtis apie lietuviškas parapijas ir draugijas, saugoti jaunimą nuo svetimo raugo, nes nacionalsocialistinė dvasia jaunuosius greitai pasičiumpa ir kaipmat išplėšia iš lietuviško vežimo.

—Kuo nuoširdžiausiai dėkojame už turiningus atsakymus. Telaimina Dievas visus Jūsų darbus, kelius ir žingsnius.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

NAUJOVĖS!!!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL. Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Naujas, patogus ir greitas skridimas į Vilnių per Paryžių arba Londoną su **AIR CANADA** ir **LAL** arba **CANADIAN** ir **LAL** kaina **$950** (kan.) + mokesčiai. Vasaros metu – **$1200** (kan.) + mokesčiai. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų nemokamo svorio.

* * * * * * * * * * * * * * * *

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skridimams su FINNAIR, LUFTHANSOS, KLM, ČEKOSLOVAKŲ, LOT bei kitų planinių bendrovių lėktuvais
* Parduodame ir neplaninius (charterinius) skridimus, kaina į Vilnių gegužės mėnesį pradedant nuo **$699** (kan.)
* Sutvarkome iškvietimus
* Parūpiname vizas
* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus ir laivais

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro paslaugomis

Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

THE BEST WAY TO BOP OVER TO THE BALTICS.

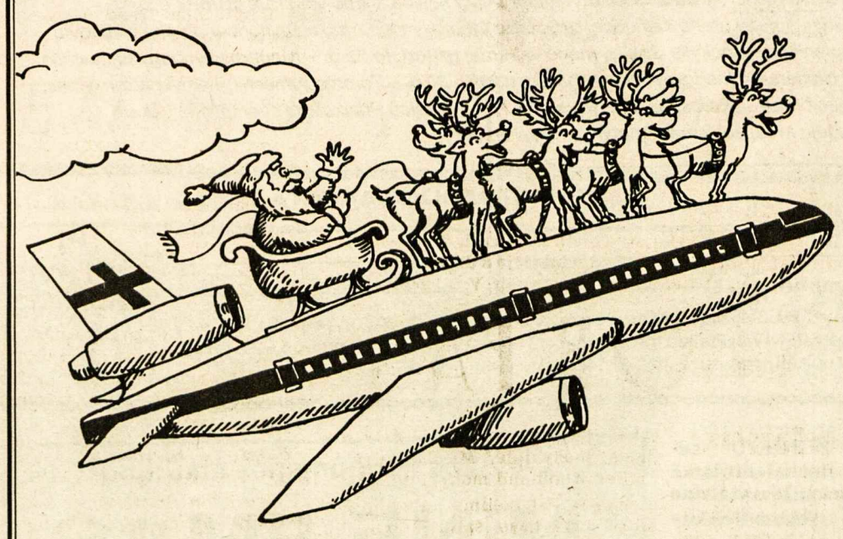

TORONTO TO VILNIUS.

Žmonės, kurie su tuo nors kiek susipažinę, visuomet savo skrydžiams į Vilnių pasirinks Finnair. Mes skrendame per Helsinkį, pačiu patogiausiu keliu į Baltijos kraštus. Nėra jokios spūsties orauostyje. Labai greitas persėdimas. Savo saugiu, punktualiu, nesudėtingu patarnavimu Finnair pagarsėjusi jau daugiau kaip dešimt metų. Jau šiandien kreipkitės į savo agentūrą dėl ekskursinių (Finncharter) skrydžių.

$875.00 PER PERSON*

FINNCHARTER LTD.
FINNCHARTER IS A SUBSIDIARY OF FINNAIR

GATEWAY TO THE WORLD

Our BlueWings Tours brochure is now ready, so get your copy today.
Contact your travel agent or call BlueWings Tours at (416)222-0203 or 1-800-461-8651.

* Finnair flights from New York, with Air Canada connection to and from Toronto, Montreal and Ottawa.
For more information, call (416)222-0203 or 1-800-461-8651. Some restrictions apply. Applicable airport taxes not included.

RE/MAX Above the Crowd!

Juozas (Joseph) NORKUS

#1 KANADOJE
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

AMBER GLOBUS LTD.

2230 Lakeshore Boulevard West
Etobicoke, Ontario M8V 1A5 *(Humber Bay Plaza)*
Tel: (416) 255-8603 Fax: (416) 255-8220
Darbo laikas:
pirm. - penkt. **9 v.r. - 6 v.v.,** šešt. **10 v.r. - 4 v.p.p.**
Mūsų atstovai:
Hamiltone – Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Montrealyje – Žaklina, Maris Kemzane, tel. (514) 637-9495

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda – $8.00 plius $15 pristatymas
arba
1 kg – $1.50 plius $15 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:
1 kg - $5.50 plius $15 pristatymas
Siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
Siuntiniai **nemuituojami.**

UŽSAKOME KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS: nuo $1050
Pervedame pinigus – JAV arba Kanados $ $: 5% plius **$15 pristatymas**
Pigiausiomis kainomis persiunčiame automobilius ir kitus stambius krovinius į Baltijos šalis.
Siūlome paruoštus Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų maisto siuntinius.

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express **1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8**
Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties)
Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Skyrius: North York Town Press
164 Willowdale Ave, North York, Ont.
(416) 222-4021

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
(519) 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
(514) 637-9102

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio
Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga: pirmadieniais ir ketvirtadieniais
St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais
Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais
Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmais mėnesio sekmadieniais
Windsor, Sarnia: antrais mėnesio sekmadieniais
London: antrais ir ketvirtais mėnesio sekmadieniais

Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į ***Nordland Express*** su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovėje mes užpildysime muitinės pareiškimą, sąskaitą bus jums pasiųsta.

Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamiltone

JAV ir Kanados dolerių perdavimas
4% plius $20 pristatymas iki $4,999
3% nuo $5,000

Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:

Siuntinys nr.1	10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių	**$50 (JAV $38)**
Siuntinys nr.2	12 litrų augalų alyvos (4x3 litrų)	**$36 (JAV $27)**
Siuntinys nr.3	4.5 kg vištienos buljonas	**$30 (JAV $23)**
Siuntinys nr.4	6 kg žemės riešutų sviestas (12x500 g)	**$34 (JAV $26)**
Siuntinys nr.5	11.5 kg rūkyti šprotai, Ryga 72 dėžutės po 160 g	**$64 (JAV $48)**
Siuntinys nr.6	20 kg cukraus (10x2 kg) 400 g tirpstančios kavos (2x200 g)	**$48 (JAV $36)**
Siuntinys nr.7	31 įvairūs kanadiški produktai (20 kg)	**$95 (JAV $72)**
Siuntinys nr.8	17 įvairūs kanadiški produktai (14 kg)	**$65 (JAV $49)**
Siuntinys nr.9	220 v. elektrinis šildytuvas	**$75 (JAV $57)**

SKAMBINKITE Toronto 416 535-5000 Už Toronto ribų 1-800-561-3113 FAX 416 535-5001

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416 530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.)
Telefonas **416 763-5677**

Šeimos gydytojas,
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Jaunų šeimų susirinkimas šaukiamas lapkričio 19, ateinantį sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių vaikučių choro repeticijų kambary, Anapilio salės antrame aukšte.

— Lapkričio 19, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių pradedamos parapijos Jaunimo choro repeticijos Anapilio salės antrame aukšte, esančiame Vaikučių choro repeticijų kambaryje. Kviečiami jaunuoliai ir jaunuolės į tą chorą įsijungti.

— Lapkričio 11, šeštadienį, susituokė Viktorija Kurpytė su Dennis DeMarchi. Sveikiname jaunuosius, jų tėvelius, senelius bei visus gimines ir artimuosius.

— Anapilio knygyne galima įsigyti naujų "Dienovidžio" ir "Tremtinio" numerių.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

— Anapilis ieško pirkimui naudoto, bet gero šaldytuvo. Skambinti tel. (905)277–1270.

— Mišios lapkričio 19, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Michaliną Dausienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Sofiją Ulbinienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, lapkričio 12 d. popietėje dalyvavo 163 asmenys. Svečių knygoje pasirašė V. P. Puznauskas iš Vašingtono, D.C. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė A. Biškevičienė.

— LN valdybos posėdis įvyks lapkričio 15, trečiadienį, 7 v.v.

— Lapkričio 26, sekmadienį, 2.30 v.p.p. įvyks Kariuomenės šventės minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Mykolas Abarius, Lietuvių šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas. Meninėje programoje – Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", vadovaujamas muz. Lindos Marcinkutės.

— "Lokio" svetainėje muzikinė vakaronė – lapkričio 24, penktadienį, 9.30 v.v. Programą atliks Vaclovas ir Valdas.

— Aukos Slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto Ontario, M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $100 — N.N.

Autoaikštės vajui Kapinių lankymo dieną surinkta $120. Stambesnes sumas aukojo: $50 — P.E. Kripai, B.G. Čižikai.

Keltuvo vajui aukojo: $200 — N.N.; $100 — V.R. Akelaičiai, L.V. Pevcevičiai, A. Buragienė, J.I. Mickevičiai; $50 — S. Matulevičienė. Dabar iš viso keltuvui yra suaukota $42,458.

A.a. Liudo Merkelio laidotuvių proga **Keltuvo vajui** suaukota $190. Stambesnes sumas aukojo: $50 — dr. A.S. Pacevičiai, V.S. Piečaičiai, G.D. Sakai.

Kiauklių šventovės statybai aukojo: $200 — V.E. Krikščiūnai; $100 — kun. V. Volertas.

Lietuvos kankinių šventovėje **Ežerėlio šventovės įrengimui** aukojo: $50 — J.J. Valiuliai, G. Sprainaitienė.

Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje **Ežerėlio šventovės įrengimui** suaukota $610. Stambesnes sumas aukojo: $100 — Wasagos moterų būrelis; $50 — V. Pačkauskas, J. Gelažius, O. Bliskienė, J.A. Vaškevičiai.

Anapilio muziejaus statybos vajui aukojo: $100 – N.N.

Kanados lietuvių muziejuiarchyvui aukojo D. Trumpickienė $25. Ačiū labai!

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju mane lankiusiems Šv. Juozapo ligoninėje po sunkios operacijos, padarytos rugsėjo 9 d., kun. E. Putrimui už palaiminimą, kun. E. Jurgučiui, OFM, ir kun. P. Šarpnickui, OFM. Taip pat F. P. Mackeloms už aplankymą ir gėles, pusbroliui A. Baltrušaičiui. Visiems didelis ačiū, Dievas teatlygina Jums už parodytą nuoširdumą.

Mykolas Gegužis su šeima

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ir šiais metais bus stengiamasi prie parapijos arčiau pritraukti antros kartos parapijiečius per kalėdojimą. Parapijos kunigai lankys šeimų ratelius pagal gyvenvietes lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Kalėdojimą rengia parapijos tarybos narės J. Neimanienė (416 231-8350) ir A. Ambrozaitienė (905 895-8157). Jei atsirastų parapijiečių, kurie iki šiol neįjungti į kalėdojimą, prašom pranešti joms ar kun. E. Putrimui tel. 416 533-0621.

— Moksleivių ateitininkų valdyba: Stasys Kuliavas – kuopos pirmininkas, Mindaugas Vigelis – sekretorius, Vilija Petrauskaitė – iždininkė, Lidija Puterytė – ryšininkė. Į renginius, taikomus jaunimui nuo 8 iki 13 klasės, kviečiamas įsijungti visas parapijos jaunimas, nepaisant to ar kas priklauso ateitininkams, ar ne. Globėjai: kun. Edis Putrimas, Dana Grajauskaitė ir Gabija Petrauskienė.

— Parapijos metinė vakarienė, kurią organizuoja parapijos tarybos visuomeninė sekcija, įvyks 1996 m. kovo 9, šeštadienį, mūsų parapijos salėse.

— Toronto lietuvių choras "Volungė", kuris praeitą sekmadienį giedojo per 10.15 v. Mišias, rengia tradicinę (jau dešimtą) Advento susikaupimo ir kalėdinių giesmių valandėlę gruodžio 10 d., 4 v.p.p. mūsų šventovėje. Koncertas šiais metais pasižymės įvairumu ir bendru dalyvių prisidėjimu.

— Mišios lapkričio 19, sekmadienį, 8.15 v.r. – už a.a. Ražauskų ir Meikių šeimos mirusius; 9.15 v.r. – už a.a. Vytautą Vingelį; 10.15 v.r. – už Vėlinių novenai pavestas sielas, a.a. Alfonsą Lukošių ir a.a. Mariją Štuikienę; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Kun. P. Ažubalio stipendijų fondui aukojo: $100 — N.N.

Kovai su vėžio liga Lietuvoje aukojo: Anapilio moterų būrelis $100.; N.N. $50. Nuoširdžiai dėkoja rėmėjų vardu M.P.

A.a. Mečislovo Šniuolio atminimui V. V. Augėnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A.a. Bronės Čirūnienės atminimui, užjausdama sūnų su šeima, Regina Bražukienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. Antanas Rauba, gyvenęs Brampton, Ont., mirė 1995 m. rugsėjo 23 d. sulaukęs 72 metų amžiaus. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

A.a. Vladas Gumauskas, torontietis, "TŽ" skaitytojas, miręs 1995 m. spalio 6 d., savo testamente nepamiršo nė lietuvių spaudos – "Tėviškės žiburiams" paskyrė $1000. Už auką lieka dėkingi laikraščio leidėjai.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojo: **$20.** – A.R. Grigoniai; **$10.** – V. Jocas. Mokiniams žieminių drabužių dovanojo Toronto Prisikėlimo parapijos tarybos labdaros sekcija ir S.J. Kuzmai. Nuoširdžią padėdą visiems geradariams reiškia šios mokyklos rėmėjų būrelis. **A.S.**

A.a. Birutės Vaitiekūnienės vienerių metų mirties prisiminimas įvyko lapkričio 11 d. Prisikėlimo šventovėje Mišias atnašavo kun. E. Putrimas, skaitinius skaitė velionės vaikaitis Stasys Kuliavas, vargonavo D. Radtkienė, giedojo Arūnas Radtkė, smuikavo M. Gabrys.

Po pamaldų didžiojoje parapijos salėje vyko pietūs. Gausūs svečiai maloniai pabendravo ir prisiminė ilgokai sirgusią velionę, kuri daugelį metų uoliai reiškėsi katalikių moterų ir Prisikėlimo parapijos veikloje. S.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomi putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: • sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

LIETUVIŲ JAUNIMO DIENOS

atsiminkite

1995 m. gruodžio 26 – 1996 m. sausio 1 dienomis.

Kviečiame visus iš anksto registruotis. Mokestis už **visus** renginius ir nakvynes viešbutyje tik $380 (kan.) iki **lapkričio 28 d.,** vėliau – $420 (kan.).

***PROGRAMOJE:* *gruodžio 26 d.* *– atidarymas, susipažinimo vakaras;* *gruodžio 27 d.* *– slidinėjimas Loretto kalnuose;* *gruodžio 28 d.* *– seminaras, Hamiltono įdomesnių vietovių aplankymas, pokylis, šokiai, meno vakaras;* *gruodžio 29 d.* *– Niagaros vynuogynų, krioklio ir Niagara-on-the-Lake aplankymas;* *gruodžio 30 d.* *– Toronto žymesnių vietovių aplankymas, čiuožimas, vakaras mieste;* *gruodžio 31 d.* *– Mišios Prisikėlimo šventovėje, vakare Naujų Metų sutikimas Anapilyje, Mississaugoje.*

REGISTRACIJOS ANKETA

Vardas, pavardė ______________________

Adresas ______________________

Telefono numeris ______________________

Čekius rašyti KLJS, siųsti Matui Stanevičiui, 1324 2nd Concession Rd. W., Lynden, Ont. L0R 1T0. Reikia informacijos? Skambinkite telefonu **905 627-0624.** Elektroniniu paštu rašyti: <u9205354@muss.cis.mcmaster.ca>

LIETUVIŲ JAUNIMO DIENOS KANADA

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 19 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KVIEČIAME!

Baigiasi 1995 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina – $40.00, oro paštu – $115.00, rėmėjo – $50.00, garbės – $60.00. Naujiems skaitytojams, užsisakantiems "TŽ" pirmą kartą – $30.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savaitraščiu, siunčiame nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovana giminėms, bičiuliams įvairiuose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ".

Administracija

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 12 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama iki gruodžio 7 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": $85 – Marija Gečienė; $50 – Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Hamilton, Ont.; $30 – Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont., Birutė ir Bronius Tamošiūnai; $25 – P. Vitas, Burlington, Ont., dr. Aleksas ir Aldona Valadkos; $20 – Vladas ir Ona Čėsnos, Ancaster, Ont., Marija ir Juozas Vaseriai, Elena ir Bronius Kišonai, Teresė Enskaitienė, Hamilton, Ont., Sofija, Juozas Skučai, Montreal, Que., Stasė, Jonas Naruševičiai, Carignan, Que.; $15 – Aldona ir Jonas Ranoniai; $10 – Lina Einikienė, Jadvyga Barzdaitienė, Stasys Barškutis, Alton, Ont., Monika Jasionytė.

Aktorius Vitalis P. Žukauskas iš Niujorko, dalyvavęs Hamiltono lietuvių teatro "Aukuras" 45 m. sukakties šventėje ir dviejuose Žemaitės "Petro Kurmelio" spektakliuose (Hamiltone lapkričio 5 ir Toronte lapkričio 12) lapkričio 7 d. aplankė "Tėviškės žiburius" ir seną savo mokslo dienų draugą red. Vyt. Kastytį. Po spektaklio Toronte vienminčių ratelyje pasidalino įspūdžiais apie kultūrinę, ypač teatrinę veiklą išeivijoje.

REIKALINGA auklė 2 vaikams 6 dienas per savaitę, kuri atliktų ir namų ruošos darbus. Turi šiek tiek kalbėti angliškai arba rusiškai. Skambinti tel. 905 889-5373.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo

MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 26, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Programoje: *Šaulių sąjungos išeivijoje vado* ***Mykolo Abariaus*** *iš Detroito paskaita.* ***Meninę dalį*** *atliks Toronto lietuvių vyrų choras* ***"Aras",*** *vad. muz.* ***Lindos Marcinkutės.***

Kviečiame visus dalyvauti –

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

Lietuvos respublikos ambasadorius Kanadai

dr. Alfonsas Eidintas

1995 m. lapkričio 19, sekmadienį, 2 valandą po pietų,

lankysis Toronte ir padarys

pranešimą

Lietuvių namuose, (1573 Bloor Street West),

Karaliaus Mindaugo menėje.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBA PRANEŠA, kad Kanados lietuvių dienos numatomos surengti 1996 m. Padėkos savaitgalį (spalio 11-14 d.d.) Toronte. Šį renginį aptarti šaukiamas visuotinis susirinkimas lapkričio 28, 7.30 v.v. Lietuvių namų Gedimino menėje (3 aukšte). Rengėjai kviečia dalyvauti KLB Toronto apylinkės tarybą, krašto tarybą ir valdybą, parapijų ir organizacijų pirmininkus, visus, turinčius patyrimo organizuoti Lietuvių dienas bei galinčius ir norinčius kuo nors prisidėti prie šio didelio renginio. Inf.

Lietuvių jaunimo dienos prasidės gruodžio 26 d. Hamiltone. Rengėjai skatina jaunimą iš visų kraštų registruotis iš anksto, ruoštis dalyvauti ir pabendrauti kultūrinio, socialinio, religinio ir sportinio pobūdžio renginiuose, t.y. visoje programoje, vyksiančioje Toronte ir Hamiltone. Visuomenė kviečiama į "Kultūros banketą", kuris įvyks Hamiltono Jaunimo centre gruodžio 28 d., ketvirtadienį. Vakarienė su vynu ir programa kainuos $25. Bilietai gaunami skambinant Indrei Viskontaitei tel. 416 762–8098 arba Adrianai Karkaitei tel. 416 763–4025.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

PARDUODAMAS labai gerai išlaikytas automobilis Aliance "Encore", 85-86 modelis, šviesios spalvos, 4 durų, 4 cilinderių, juo važiuota tik 40,000 mylių, 4 naujos padangos. Jos kaina $990 (amer.). Norintys pirkti skambinkite tel. 416 767-6534 Antanui. Pageidaujant galiu pristatyti jūsų giminėms į Lietuvą per 6-8 savaites. Persiuntimo kaina apie $1,500 kan. Besidominčius prašome skambinti tel. 716 856-1782 nuo 7.30 v.v. iki 12 v. nakties arba rašyti Antanui Lebedzinskui P.O. Box 276, Buffalo, NY 14212.

"Volungė" – Toronto lietuvių choras rengia tradicinį (jau dešimtą) Advento ir kalėdinių giesmių koncertą – susikaupimą gruodžio 10 d., sekmadienį, 4 v.p.p., Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje. Popietė šį kartą pasižymės įvairumu ir bendru visų dalyvavimu. Visi yra maloniai kviečiami. Įėjimas – auka išlaidoms padengti. **A.N.**

Ontario katalikiškų mokyklų mokytojų sąjungos (OECTA) leidinio "The Reporter" spalio laidoje buvo išspausdintas Vidos Juozaitytės straipsnis apie praėjusią vasarą Kaune įgyvendintą "English to the Baltics" (ETB) projektą. Jame apibūdinta mokytojų būklė Lietuvoje, ETB paskelbta programa bei dalyvių pareikštas pasigėrėjimas ne tik kursų medžiaga, bet ir Kanados mokytojų paslaugomis ir parodytu draugiškumu.

Paskirtos premijos

Religinio konkurso "Krikščionybės idealų ugdymas" komisija, susidedanti iš kun. R. Krasausko, ses. M. Bernadetos Matukaitės, M. Girniuvienės ir E. Sužiedėlio, susirinkusi 1995 m. spalio 21 d. N.P. Marijos seserų vienuolyne, Putname, Ct., įvertino prisiųstus darbus ir paskyrė prel. Juozo Prunskio premijas: $3000 savaitraščiui vaikams "Kregždutė" paremti (red. Milda ir Vygandas Račkaičiai), $1500 Pal. J. Matulaičio parapijos Vilniuje jaunimo grupei, kad plėstų veiklą ir pasidalintų krikščioniškų idealų ugdymo patirtimi su jaunimu kitose parapijose parengus atitinkamus konspektus ir vadovus.

Konkurse dalyvavo 27: iš Lietuvos – 24, iš JAV – 3. Buvo pateikta: 1 savaitraštis vaikams, 9 knygos, 3 poezijos, 3 straipsniai ir 11 projektų. **Inf.**

IEŠKAU auklės 2 vaikams, kuri gyventų kartu. Turi mokėti lietuvių, lenkų ir suprasti anglų kalbas. Skambinti tel. 416 247-5944.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapijos metinis renginys – pietūs lapkričio 5 d. praėjo sėkmingai. Prisirinko pilna salė žmonių. Parapijos komiteto, seselių ir kitų pagalbininkų paruoštos vaišės buvo geros. Maistą prie stalų nešiojo Montrealio lituanistinės mokyklos mokinių tėvai. Merginų dainos vienetas "Aušra" ir sol. Antanas Keblys savo dainomis paįvairino pobūvį. Abi loterijos, kaip visuomet, vienus pradžiugino, o kitiems savo laimę teks bandyti kitą kartą.

Naujai išrinktos KLB Krašto tarybos posėdžiuose lapkričio 4-5 d.d. Mississaugoje, Ont. Montrealio lietuvių bendruomenei atstovavo Petras Adamonis, Jonas Adomonis, Juozas Šiaučiulis, Arūnas ir Bronius Staškevičiai. Posėdžių metu buvo išrinkta nauja krašto valdyba iš Toronto ir revizijos komisija iš Hamiltono. Garbės teismą ir vėl teks sudaryti montrealiečiams.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas bus lapkričio 26 d. Aušros vartų parapijoje. 11 val. įvyks iškilmingos pamaldos. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Po to salėje minėjimo metu kalbės Lietuvos karininkai: mjr. Arūnas Dudavičius ir aviacijos kpt. Artūras Balynas. Seks Aldonos Morkūnienės deklamacija ir sol. Antano Keblio dainos; jam akompanuos Manuel Blais. Po minėjimo kavutė ir užkandžiai. Įėjimas – laisva auka. Minėjimą rengia LK Mindaugo šaulių kuopa.

Jacintos (Gustainytės) ir William E. Lahti, gyvenančių Vankuveryje, sūnelis pakrikštytas Mathew-Victor vardais. **B.S.**

AUDRA VERBYLAITĖ ir ANTHONY ZICHA, susituokę Montrealio Aušros Vartų šventovėje 1995.VI.3

40 **LITAS**

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-5355**

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.

Skambinti telefonu **905 643-4990** Kęstučiui Keparučiui.

Adresas: 1053 Barton St. E., Winona, Ontario L8E 5H1

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lapių studija teigia, kad Kvebekas turi teisę atsiskirti nuo Kanados. Tačiau tokiu atveju ir cree indėnams bei eskimams turėtų būti leistas apsisprendimas su savo teritoriniais plotais pasilikti nepriklausomam Kvebeke arba vėl tapti neatskiriama visos Kanados dalimi.

Pasak cree indėnų genties vyr. vado M. C. Como, Kvebekas savo referendumais neturi teisės daryti sprendimų cree indėnų bei eskimų ateities klausimu. Esą jų negalima kaip galvijų bandos iš vienos vietos nuvaryti į kitą be jų pačių savanoriško sutikimo. Pravestoje apklausoje 96,3% cree indėnų ir 95% eskimų atsisakė pasilikti nepriklausomo Kvebeko nariais. Jų vadai taipgi nori, kad ir jie būtų įjungti į sekančias Kanados bei Kvebeko referendumo ar net ir santykių pakeitimo derybas. Atrodo, tai bus dar viena kliūtis Kvebeko separatistams, apsunkinanti Kvebeko nepriklausomybės paskelbimą ir jo atskyrimą nuo federacinės Kanados.

Kanadiečių dėmesį nuo referendumo nukreipė peiliu apsiginklavęs montrealietis trisdešimt ketverių metų amžiaus krautuvės darbininkas Andre Dallaire, nakčia įsiveržęs į oficialią Kanados ministerio pirmininko J. Chretieno rezidenciją spalio 5 d. Dabar jau žinoma, kad šios rezidencijos kiemą ir aplinką saugojo keturi RCMP policijos saugumiečiai, o penktasis budėjo sargybos posto kambary. Kyla klausimas, kaip tas įsiveržėlis nepastebėtas galėjo atsidurti rezidencijos teritorijoje, išdaužti langą ir ateiti į II aukštą, kur yra ministerio pirm. J. Chretieno miegamasis kambarys. RCMP sargybiniai, aprūpinti moderniausiomis sekimo priemonėmis, neišgirdo net ir įsilaužimo rezidencijon pro išmuštą langą.

Pirmoji žingsnius už miegamojo durų išgirdo miegančio ministerio pirm. J. Chretieno žmona Aline. Kai ji atidarė duris, prieš ją stovėjo vyras su peiliu rankoje. Aline nedelsdama užtrenkė ir užrakino net dvejas duris, o tada pažadino savo vyrą ir paspaudė aliarmo skambutį RCMP sargybos posto kambarin. Tačiau RCMP saugumiečiai atvyko ir įsiveržėlį suėmė beveik po dešimties minučių. Keistai skambėjo toks ministerio pirm. J. Chretieno pasakojimas žurnalistams Otavos orauostyje. Jie ten buvo atėję išleisti jo į Jeruzalėje nužudyto Izraelio ministerio pirm. Y. Rabino laidotuves. Vėliau buvo pranešta, kad RCMP suimtas A. Dallairas, pradžioj laikytas psichiškai nenormaliu, dabar jau įtariamas bandymu nužudyti Kanados ministerį pirm. J. Chretieną. **V.Kst.**

IEŠKO LIETUVIŲ

"Tėviškės žiburių" redakcija gavo J. Kasiulaitytės (Jessie Kosell) laišką, kuriame ji angliškai rašo, kad galinti kalbėti lietuviškai, esanti lietuvių išeivių duktė Tarp 1940-50 metų kun. Patrick Peyton vadovavęs Rožinio sąjūdžiui Šiaurės Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose. Sąjūdžio šūkis buvęs: "Šeima, kuri kartu meldžiasi, kartu ir laikysis". Laiško autorė norėtų palaikyti ryšius su Toronte, Hamiltone, Montrealyje ar kur kitur gyvenančiais lietuviais, katalikų parapijomis, organizacijomis bei kitais lietuvių centrais. Jos adresas: Miss. Jessie Kosell, 489 Beacon Hill Dr., Ft. McMurray, AB, T9H 2R7, Canada.